

У К Р А Ї Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

Р І Ш Е Н Н Я

Про затвердження Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2012 рік

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», розглянувши внесений обласною державною адміністрацією проект Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2012 рік, обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2012 рік (далі – Програма), що додається.

2. Обласній державній адміністрації:

2.1. Забезпечити виконання завдань і пріоритетних напрямків розвитку області у 2012 році;

2.2. Розробити план заходів із виконання Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2012 рік;

2.3. У двотижневий строк після затвердження обласною радою показників Програми довести їх до виконавців.

3. Постійним комісіям обласної ради розглядати на своїх засіданнях питання про хід виконання Програми та за результатами розгляду вносити відповідні пропозиції.

4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії обласної ради.

Голова обласної ради

М.В.Пундик

28 грудня 2011 року
№ 363-VI

Додаток
до рішення обласної ради
від 28 грудня 2011 року
№ 363-VI

**ПРОГРАМА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ
на 2012 рік**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
I. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2011 РОЦІ.....	5
II. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНУ	19
2.1. Забезпечення умов для соціально-економічного зростання.....	19
2.1.1. <i>Створення сприятливих умов для надходження інвестицій.....</i>	<i>20</i>
2.1.2. <i>Виважена податково-бюджетна політика та фінансове забезпечення.....</i>	<i>21</i>
2.1.3. <i>Регуляторна політика та розвиток підприємництва.....</i>	<i>22</i>
2.1.4. <i>Розвиток науково-технічної та інноваційної політики.....</i>	<i>22</i>
2.1.5. <i>Активізація зовнішньоекономічної діяльності.....</i>	<i>23</i>
2.1.6. <i>Розвиток земельних відносин та землеупорядкування територій.....</i>	<i>23</i>
2.1.7. <i>Регіональний споживчий ринок товарів та послуг.....</i>	<i>24</i>
2.2. Основа соціально-економічного зростання - розбудова виробництва та інфраструктури.....	25
2.2.1. <i>Забезпечення ефективного функціонування промислового виробництва....</i>	<i>25</i>
2.2.2. <i>Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу.....</i>	<i>28</i>
2.2.3. <i>Розвиток транспортного потенціалу області, зв'язку та інформаційних технологій.....</i>	<i>29</i>
2.2.4. <i>Будівельна галузь та створення сприятливих умов для її подальшого розвитку.....</i>	<i>32</i>
2.2.5. <i>Енергозабезпечення та енергоефективність – запорука підвищення конкурентоспроможності економіки.....</i>	<i>33</i>
2.3. Покращення соціальних стандартів якості життя мешканців області.....	34
2.3.1. <i>Розвиток ринку праці та утримання стабільної ситуації у сфері зайнятості.....</i>	<i>34</i>
2.3.2. <i>Забезпечення зростання купівельної спроможності населення (доходи населення).....</i>	<i>35</i>
2.3.3. <i>Поліпшення демографічної ситуації, забезпечення підтримки сімей, дітей, молоді та вразливих груп населення (соціальний захист).....</i>	<i>36</i>
2.3.4. <i>Забезпечення доступу всіх мешканців області до медичних послуг належної якості.....</i>	<i>37</i>
2.3.5. <i>Підвищення якості та доступності освітніх послуг.....</i>	<i>38</i>
2.3.6. <i>Задоволення культурних потреб особистості та збереження об'єктів культурної спадщини.....</i>	<i>39</i>
2.3.7. <i>Підтримка розвитку туристично-рекреаційної галузі.....</i>	<i>40</i>
2.3.8. <i>Розвиток фізичної культури і спорту.....</i>	<i>41</i>

2.3.9. Підвищення якості житлово-комунальних послуг для всіх верств населення шляхом реформування ЖКГ.....	41
2.3.10. Водні ресурси та забезпечення якісною питною водою мешканців області	42
2.3.11. Охорона навколишнього природного середовища.....	43
2.3.12. Забезпечення природної та техногенної безпеки.....	44
2.3.13. Захист прав і свобод громадян, зміцнення законності та правопорядку...45	
2.3.14. Розбудова громадянського суспільства.....	46

ІІІ. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ НА 2013 - 2014 РОКИ.....47

ДОДАТКИ:.....ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

Додаток І. Основні показники соціально-економічного розвитку області у 2011 році.....Ошибка! Закладка не определена.

Додаток ІІ. Перелік діючих регіональних програм.....58

Додаток ІІІ. Основні показники економічного та соціального розвитку міст та районів Одеської області.....61

ВСТУП

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2012 рік (далі – Програма) розроблена обласною державною адміністрацією відповідно до вимог статті 17 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» на базі ключових положень Програми економічних реформ на 2010 - 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» та щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Модернізація України – наш стратегічний вибір».

Методологічною основою розроблення Програми є постанови КМУ від 26.04.2003р. № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету», від 31.08.2011р. № 907 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2012 рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2013 і 2014 роки» та розпорядження КМУ від 14.09.2011р. № 881-р «Про схвалення проекту Державної програми економічного і соціального розвитку України на 2012 рік та основних напрямів розвитку на 2013 і 2014 роки».

З метою дотримання планомірного процесу реалізації довгострокових стратегічних пріоритетів розвитку області Програма враховує цілі та завдання Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 28 жовтня 2011 року № 272-VI.

Програму розроблено з метою вирішення проблем соціально-економічного розвитку регіону, забезпечення позитивних структурних зрушень в економіці, підвищення її конкурентоспроможності та динамічного росту усіх галузей як основи для покращення якості життя і зростання добробуту мешканців Одеської області.

В Програмі наведено аналіз економічного і соціального розвитку області протягом 2011 року, основні проблеми, які впливають на розвиток економіки регіону, визначено пріоритетні напрями та завдання економічного і соціального розвитку області на 2012 рік. Також представлені прогнозні показники соціально-економічного розвитку області в цілому та в розрізі окремих галузей, районів та міст, перелік регіональних програм, реалізація яких здійснюватиметься у 2012 році. Крім того, в проекті окреслені основні напрямки розвитку області на 2013-2014 роки.

Фінансове забезпечення програми закладено в обласному бюджеті на 2012 рік з урахуванням основних заходів, передбачених у відповідних обласних програмах, та за фінансової підтримки з державного бюджету.

Відповідно до програми головні зусилля будуть спрямовані на закріплення економічного зростання на основі його інноваційно-інвестиційної складової, підвищення продуктивності праці, повноцінного відновлення робочої сили, справедливої оплати праці та задіяння стимулів до збільшення індивідуальних доходів громадян та підвищення рівня життя населення. А завдяки початку практичної реалізації проекту «Народний бюджет» з визначенням конкретних потреб територіальних громад області та вирішенням їх проблем зростає впевненість у наближенні до поставленої мети - **зростання добробуту всіх мешканців області.**

Підготовку Програми здійснювали Головне управління економіки та структурні підрозділи обласної державної адміністрації, органи місцевого самоврядування, територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади з урахуванням пропозицій підприємств, організацій та установ усіх форм власності.

І. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2011 РОЦІ

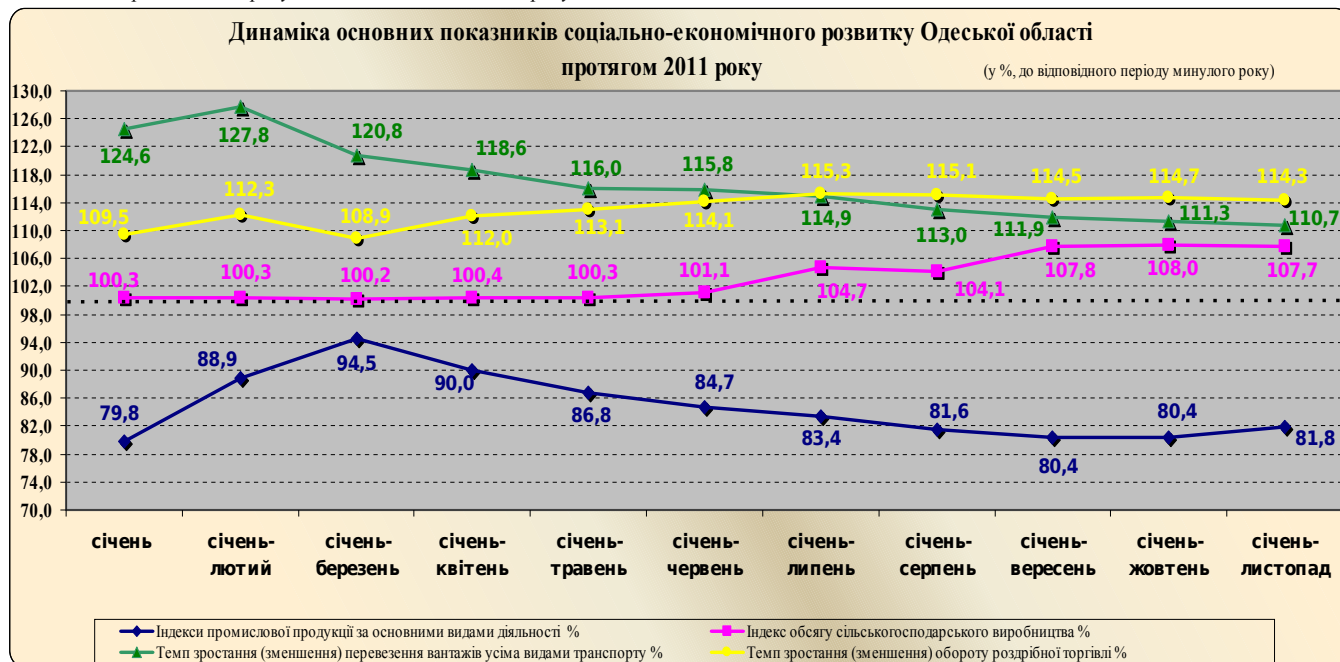
Спільні зусилля місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування протягом 2011 року сприяли вирішенню конкретних питань розвитку економіки регіону, збереженню рівня добробуту та соціального захисту мешканців області. Вжиття своєчасних заходів щодо стабілізації ситуації в економіці і соціальній сфері, узгоджена діяльність із центральними органами виконавчої влади стосовно вирішення проблемних питань регіонального розвитку дозволяють говорити про конкретні успіхи та забезпечення позитивної динаміки показників соціально-економічного розвитку протягом січня-листопада 2011 року.

Підтвердженням цьому є загальне 6 місце Одеської області за січень-вересень 2011 року за рівнем соціально-економічного розвитку серед регіонів України.

Основні показники соціально-економічного розвитку Одеської області за 2011 рік
(у порівнянні з відповідним періодом попереднього року)

Показники	Січень-листопад 2011 року, %		Січень-червень 2011 року, %		Довідково: за 2010 рік, %	
	Область	Україна	Область	Україна	Область	Україна
Надходження до Державного бюджету України	124,9	128,6	131,9	134,4	140,8	132,5
Доходи місцевих бюджетів (загальний і спеціальний фонди)	111,4	x	119,9	X	116,4	113,4
Промислове виробництво	81,8	107,8	84,7	108,7	102,8	111,2
Виробництво продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств	107,7	116,5	101,1	103,2	108,7	99,0
в тому числі: у сільгосп підприємствах	103,8	120,4	95,9	106,9	98,8	99,2
- у господарствах населення	110,7	113,4	104,3	100,2	117,9	98,9
Обсяги вантажних перевезень усіма видами транспорту-всього	110,7	107,8	115,8	110,3	114,5	108,5
в тому числі:- залізничний транспорт	113,9	108,3	120,0	109,2	120,5	110,5
- автомобільний	114,8	112,7	105,8	119,2	78,4	112,8
Обсяги пасажирських перевезень	111,1	102,1	106,3	103,3	89,7	94,0
Обсяги переробки вантажів у портах	104,8	104,0	106,9	102,9	90,3	95,3
Обсяги виконаних будівельних робіт	107,9	112,5	96,5	114,5	94,3	94,6
Інвестицій в основний капітал	81,8*	121,2*	75,1	115,9	81,9	99,4
Обсяги введеного в експлуатацію житла	159,8*	93,5	107,3	84,0	119,1	145,9
Оборот роздрібної торгівлі	114,3	114,5	114,1	115,2	108,3	107,6
Середньомісячна номінальна заробітна плата	116,7	117,9	116,8	118,4	119,1	120,0
Реальна заробітна плата	106,1	108,5	105,4	108,1	107,4	110,2
Заборгованість із виплати заробітної плати (до початку року)	79,0	90,8	93,1	97,4	61,6	82,7
Заборгованість із заробітної плати на економічно активних підприємствах	35,9	85,3	58,9	92,9	29,6	67,6
Рівень зареєстрованого безробіття	0,8	1,5	1,2	1,8	1,41	2,0
Індекс споживчих цін:						
- до попереднього місяця	100,1	100,1	100,1	100,4	100,8	100,8
- до грудня попереднього року	105,3	104,4	106,6	105,9	110,5	109,1
Індекс споживчих цін на продукти харчування:						
- до попереднього місяця	99,9	99,9	99,6	100,2	101,1	101,0
- до грудня попереднього року	101,4	100,6	106,6	106,1	112,0	110,7
Заборгованість населення за житлово-комунальні послуги (до початку року)	81,3**	93,0**	96,5	97,5	98,1	107,5
Рівень оплати населенням послуг ЖКГ	107,3**	102,1**	104,8	102,8	102,0	96,6

* січень-вересень 2011 року; ** січень-жовтень 2011 року

Протягом року забезпечено стабільність розвитку більшості галузей економіки Одеської області.

Промисловий комплекс області. За січень-листопад 2011 року в порівнянні з відповідним періодом минулого року обсяги промислового виробництва області зменшились на 18,2%. На показники промисловості у 2011 році визначальний вплив мало зупинення з кінця жовтня 2010 року ПАТ «Лукойл – Одеський нафтопереробний завод» (частка у загальному обсязі виробництва області близько 23-26%). *За прогнозними розрахунками за підсумками 2011 року за умов ритмічної роботи підприємства приріст обсягів промислового виробництва області мав би скласти +7,0%.*

Стабільну позитивну динаміку промислового виробництва у січні-листопаді 2011 року забезпечували підприємства машинобудування (+25,4%), з виробництва інших неметалевих виробів (+14,0%), легкої промисловості (+26,8%), хімічної та нафтохімічної промисловості (+0,1%).

У машинобудуванні зростання забезпечено у виробництві машин та устаткування (ТОВ ХК «Мікрон, ТОВ «Кісеньмаш, ТОВ «Айсберг», ЛТД ТОВ «Укратлантік») у виробництві електричного, електронного та оптичного устаткування (ПАТ «Одескабель», ТОВ «Телекомунікаційні технології»), у виробництві транспортних засобів та устаткування (ДП ОАРП «Одесавіаремсервіс», ТОВ «Іллічівський судноремонтний завод» ГВСП «Кілійський суднобудівельно-судноремонтний завод»).

Протягом року реалізовані інвестиційні проекти у машинобудуванні:

ТОВ «Укратлантік» введено в експлуатацію II чергу інвестиційного проекту з виробництва конвекторів, створено 43 нових робочих місця;

ГРП «Іллічівський ПАТ «ЗАЗ» – в рамках реалізації Державної програми «Шкільний автобус» виготовлено 47 шкільних автобусів. Всього підприємством випущено 3265 легкових, 208 вантажних автомобілів ТАТА та 171 автобус;

ПАТ «Одескабель» – впроваджено у виробництво модифікації нагрівальних та броньованих силових кабелів, оптичного кабелю абонентського доступу;

ПАТ «Гемопласт» – розширено асортимент медично-лабораторних виробів;

ДП ОАРП «Одесавіаремсервіс» – впроваджено у виробництво легкий учбово-тренувальний літак «Дельфін». Розроблено сільськогосподарський літак «Фермер» з розпилюючим обладнанням для збільшення площ обробки посівних культур.

У **хімічній та нафтохімічній промисловості** зросли обсяги виробництва на підприємствах **ВАТ «Одеський припортовий завод»**, **ТДВ «Інтерхім»**, **ТОВ «Укргазифікація-Південь»**.

Протягом року утримувала лідируючі позиції **легка промисловість** - за рахунок збільшення виробництва взуття **Білгород-Дністровським ТОВ «Белста»** у 1,4 раза, (введено в дію нову дільницю з пошиття верху взуття зі створенням 65 нових робочих місць), розширення асортименту продукції **ТОВ «ЮНЛ»** та введення в експлуатацію у жовтні 2011 року I черги **Балтської швейної фабрики ПП «Інтект» ТМ «Nui very»** (створено 100 нових робочих місць)

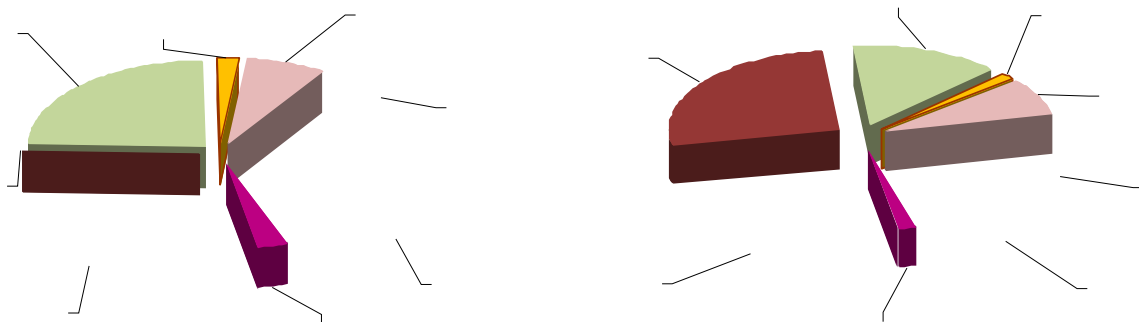
Спостерігається позитивна тенденція і у **виробництві будівельних матеріалів (частка галузі – 2,4%)**. Приріст забезпечено за рахунок зростання обсягів виробництва бетону Іллічівським **ТОВ «Хай Рейз Констракшнз»**, цементу **ТОВ «Цемент»**, залізобетонних конструкцій **ТОВ «Великодолинський завод залізобетонних конструкцій»**, бетонних блоків та елементів конструкцій Овідіопольським **ЗАТ «Бетонекс»**.

Спад обсягу спостерігався у **виробництві харчових продуктів на 22,1%**, металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів - на 7,6%, целюлозно-паперовому виробництві та видавничій діяльності – на 8,0%.

Зниження показників роботи харчової галузі зумовлено скороченням обсягів виробництва молока та молочної продукції; вина виноградного, шампанських вин та нерафінованої олії.

Водночас на підприємствах харчової промисловості здійснюється оптимізація технологічних процесів, вводяться в дію нові виробництва, впроваджуються нові види продукції та розширюється її асортимент: введено в експлуатацію завод з виробництва сублімованої кави Іллічівське **ТОВ «Укркава»** (створено 143 нових робочих місця); **ТОВ «Дельта Вілмар СНД»** завершується II черга комплексу перевантаження та переробки тропічних олій зі створенням 50 нових робочих місць; відновлено виробництво сирів та молочної продукції **ЗАТ «Троїцький молзавод»**; впроваджено нові види вин: вермути, ігристі вина **ТОВ «ПТК «Шабо»**; проведено модернізацію лінії з виробництва вин та коньяку на Саратському **ВАТ «Южний»**

**Структура обсягу реалізованої продукції (робіт, послуг)
за видами промислової діяльності (без ПДВ та акцизу)**

Очікується, що загальний обсяг реалізованої продукції по області за 2011 рік становитиме близько 25 млрд. грн.

У промисловому комплексі області протягом 9 місяців 2011 року створено **1206 нових робочих місць**, з них - у харчовій промисловості – 408, у виробництві транспортних засобів та устаткування – 327, у виробництві машин та устаткування – 108, в металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів – 82, у будівельній промисловості – 31.

Агропромисловий комплекс. За січень-листопад 2011 року темп росту валової продукції сільського господарства становив 107,7%, в тому числі продукції рослинництва – 111,1%, тваринництва – 98,7%. *Питома вага регіону в загальному обсязі валової продукції сільського господарства становить 4,3%.*

В області завершено збирання зернових і зернобобових культур. **Валовий збір зерна становить 3,3 млн. тонн** (включаючи кукурудзу), що на 8,2% більше відповідного періоду минулого року, **урожайність – 30,1 ц/га** (на 3,6 ц більше). Валовий збір основної продовольчої культури – **озимої пшениці становить 1516,7 тис. тонн** (на 10,9% більше), **урожайність 33 ц/га** (на 3,6 ц/га більше).

**Основні показники галузі тваринництва в усіх категоріях господарств
за січень-листопад 2010-2011 років**

<i>Показник</i>	<i>2011 рік</i>	<i>2010 рік</i>	<i>Відхилення,%</i>
<i>М'ясо худоби та птиці (тис. тонн)</i>	<i>58,4</i>	<i>55,8</i>	<i>+4,6</i>
<i>Молоко (тис. тонн)</i>	<i>373,4</i>	<i>382,7</i>	<i>-2,4</i>
<i>Яєць (млн. шт.)</i>	<i>380,7</i>	<i>548,6</i>	<i>-30,6</i>
Чисельність худоби та птиці:			
<i>Великої рогатої худоби (тис. голів)</i>	<i>190,5</i>	<i>201,6</i>	<i>-5,5</i>
<i>у тому числі: корів</i>	<i>102,5</i>	<i>104,2</i>	<i>-1,6</i>
<i>- свиней</i>	<i>391,6</i>	<i>399,9</i>	<i>-2,1</i>
<i>- овець та кіз</i>	<i>400,9</i>	<i>424,7</i>	<i>-5,6</i>
<i>- птиці (тис. гол)</i>	<i>4920,0</i>	<i>6399,6</i>	<i>-23,1</i>

Протягом 2011 року для підтримки галузі сільського господарства забезпечувалась необхідна державна підтримка сільгоспвиробників. З початку року за рахунок коштів державного бюджету, через механізм реалізації цільових програм для підвищення ефективності та покращення фінансово-економічного стану підприємствам агропромислового комплексу була надана фінансова підтримка в сумі 63,8 млн. грн. Загальна сума коштів, отриманих з обласного бюджету сільськогосподарськими товаровиробниками області, становила 28,6 млн. грн. 235 підприємств агропромислового комплексу отримали близько 630,0 млн. грн. кредитів, що в 2,3 раза більше відповідного періоду минулого року.

Транспорт та зв'язок. За січень-листопад 2011 року **підприємствами транспорту** перевезено 36,0 млн. тонн вантажів, що на 10,7% більше, ніж у відповідному періоді минулого року. Вантажообіг залізничного транспорту збільшився на 15,8%, автомобільного – на 9,5%, водного - зменшився на 13,1%.

Підприємствами автомобільного транспорту у січні-листопаді 2011 року доставлено вантажоодержувачам 4,5 млн. тонн вантажів та виконано вантажообіг в обсязі 1119,9 млн. ткм., що відповідно на 14,8% та на 9,5% більше, ніж у відповідному періоді минулого року.

Одеською залізницею відправлено 28,7 млн. тонн вантажів, що на 13,9% більше відповідного періоду минулого року.

Вітчизняний торговельний флот зменшив перевезення вантажів на 14,3%, зокрема, у закордонному плаванні – 18,6%; в цілому замовникам доставлено 2,9 млн. тонн вантажів. Обсяг переробки вантажів у торговельних, рибному портах та на промислових причалах становив 79,8 млн. тонн і в цілому збільшився на 4,8%, у т.ч. переробка імпортованих вантажів – на 10,3%, транзитних – на 5,7%, експортних – на 3,1%. Водночас слід зазначити, що мало місце зменшення обсягів переробки вантажів внутрішнього сполучення на 52,3%.

Переробка контейнерів в портах за січень-листопад 2011 року збільшилась на 13,0%, в тому числі в Одеському МТП – на 33,1%.

Обсяг вантажопереробки морських торговельних портів Одеської області за січень-листопад 2011 року:

Підприємство	Перероблено вантажів, тис. тонн	До січня-листопада 2010р., %
Обсяг переробки вантажів у морських торговельних портах всього, тис. тонн	79795,2	104,8
Одеський морський торговельний порт	23283,7	104,2
Морський торговельний порт «Южний»	20521,5	125,1
Іллічівський морський торговельний порт	12148,0	88,3
Ізмаїльський морський торговельний порт	4595,2	75,0
Ренійський морський торговельний порт	1489,5	107,5
Білгород-Дністровський морський торговельний порт	909,0	93,7
Іллічівський морський рибний порт	1331,8	140,5

Одним із кроків реалізації проекту «Сухий порт» стало будівництво та введення в експлуатацію у жовтні поточного року вантажного митного комплексу. Сума капіталовкладень склала близько 10,0 млн. грн. Щоденно на території ВМК здійснюється митне оформлення у середньому 150 контейнерів.

Прикладом державно-приватного партнерства стало відкриття у МТП «Южний» нового щотижневого сервісу суднохідних перевезень датської компанії Maersk Line та найсучаснішого в Україні контейнерного терміналу «ТІС».

У січні-листопаді 2011 року **послугами всіх видів пасажирського транспорту** скористалися 322,15 млн. пасажирів та виконано пасажирську роботу в обсязі 11654,1 млн. пас. км, що відповідно на 11,1% та на 8,6% більше.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) скористалися 181,1 млн. пасажирів, що на 1,1% більше, ніж у відповідному періоді минулого року. На **авіаційному транспорті** відбулось падіння обсягів пасажирських перевезень на 56,9%. Перевезення **електротранспортом, водним та залізничним** транспортом зросли відповідно на 37,2%, на 1,6% та на 2,2%.

Підприємствами зв'язку за січень–жовтень 2011 року надано послуг пошти та зв'язку на суму 2107,2 млн. грн., у т.ч. обсяг реалізації послуг населенню склав 981,6 млн. грн., що становило 46,6% загального обсягу. Найбільша частина доходів у структурі послуг зв'язку надійшла від мобільного – 50,8%, комп'ютерного зв'язку – 16,2%, телефонного міського – 14,4% та телефонного міжміського – 9,0%.

Відмічається початок стабілізації в інвестиційній сфері регіону. За січень–вересень 2011р. підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 5116,6 млн.грн. капітальних інвестицій, з яких 86,0% становили інвестиції в основний капітал – 4398,4 млн.грн.

Необхідно відзначити, що зниження інвестицій в основний капітал за 9 місяців 2011 року (-18,2%) значно сповільнилося в порівнянні I півріччям 2011 року (-24,9%).

Змінилася в порівнянні січнем-вереснем минулого року і структура джерел фінансування інвестицій в основний капітал. Основне джерело, як і завжди, - власні кошти підприємств і організацій, за рахунок яких освоєно 60,7% загального обсягу. Частка залучених і запозичених коштів, зокрема кредитів банків і коштів іноземних інвесторів, становить 16,2% (торік – близько 19,0%). Значно зменшилися інвестиції за

рахунок коштів державного бюджету (у фактичних цінах – на 15%) і в той час за рахунок коштів місцевих бюджетів – збільшення у 7 разів.

Пріоритетними напрямками інвестування залишились такі види діяльності, як діяльність підприємств транспорту та зв'язку (31,6%) та операції з нерухомим майном (21,7%). У розвиток промисловості спрямовано 17,1% усіх інвестицій в основний капітал. Більш за все (67,8%) отримали підприємства переробної промисловості, а саме підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (44,7% усіх коштів, спрямованих у промисловість).

Будівництво У житловому будівництві було освоєно 790,1 млн.грн. капіталовкладень, що на 24,2% менше, ніж у відповідному періоді минулого року.

Населенням на будівництво індивідуальних житлових будинків використано 333,9 млн.грн. інвестицій в основний капітал, що на 28,7% менше, ніж у відповідному періоді минулого року.

За рахунок усіх джерел фінансування в області за січень-вересень 2011 року введено в експлуатацію 463,0 тис. м².загальної площі житлових будинків, що складає 159,0% до відповідного періоду 2010 року.

З початку року введено в експлуатацію газопровід-відвід до смт Миколаївка та газопровід у с. Новосавицьке Великомихайлівського району. На будівництві системи відводу стічних вод від станції біологічної очистки «Північна» на об'єкті «Глибоководний випуск» у м. Одесі з державного бюджету освоєно 184 млн. грн.

Обсяг будівельних робіт, виконаних підприємствами області, за січень – листопад 2011 р. склав 2855,8 млн. грн., що у порівнянні з відповідним періодом минулого року більше на 7,9%.

Зовнішньоекономічна діяльність. На 1 жовтня 2011р. **обсяг прямих іноземних інвестицій** (акціонерний капітал) з країн світу до області, включаючи боргові інструменти (заборгованість за кредитами та позиками, зобов'язання за торговими кредитами та інші зобов'язання перед прямими інвесторами), становила 1446,5 млн. дол. США; з них: 1145,1 млн. дол. США – капітал нерезидентів, спрямований до статутних фондів підприємств області (обсяг якого збільшився на 5,0% у порівнянні з даними на 1 жовтня 2010р.). У регіоні інвестовано 1171 підприємство, прямі іноземні інвестиції надійшли з 73 країн світу.

Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал) на одну особу населення регіону на 1 жовтня 2011р. становив 481,4 дол. США.

Простежується позитивна динаміка приросту іноземних інвестицій в Одеську область. Упродовж січня-вересня в економіку області іноземними інвесторами вкладено 78,8 млн. дол. США акціонерного капіталу. Водночас відбулося зменшення акціонерного капіталу нерезидентів на 28,8 млн. дол. США.

У січні - вересні 2011 року **обсяги експорту товарів та послуг в Одеській області** досягли 1945,6 млн. дол. США і зменшилися відносно відповідного періоду 2010 року на 8,4%, імпорту – зменшилися на 6,8% і склали 3262,3 млн. дол. США . Сальдо зовнішньої торгівлі негативне – 1316,7 млн. дол. США. При цьому, частка товарів в експорті становила 55,5%, послуг – 44,5%, в імпорті – 95,7% та 4,3% відповідно. *Основні причини зменшення експорту товарів: зниження обсягів експорту нафти ПАТ «Лукойл-Одеський нафтопереробний завод».*

Протягом 2011 року активізувалась діяльність у **сфері споживчого ринку.**

Оборот роздрібної торгівлі у січні - листопаді 2011 року становив 36499,2 млн. грн., що на 14,3% більше відповідного періоду 2010 року.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібною торгівлю та ресторанного господарства, за січень-листопад 2011 року становив 20166,0 млн.грн. і збільшився порівняно з відповідним періодом 2010 року у фактичних цінах на 27,3%, у порівнянних – на 12,9%.

У мережі роздрібною торгівлю області відкрито майже 350 стаціонарних об'єктів, у тому числі: у місті Одесі - торговельний центр «5 елемент», філію «Romstal Україна», 5 супермаркетів «Таврія-В, 3 - «Santin»ТОВ «Торговий дім «Копійка», 1 - «Наталка».

У сфері ресторанного господарства розпочали діяльність близько 80 об'єктів, а **у сфері побутового обслуговування** регіону – понад 90.

Загалом у сфері торгівлю, ресторанного господарства та побутового обслуговування області протягом року створено понад 1000 нових робочих місць.

Цінова ситуація **Індекс споживчих цін** за січень-листопад 2011 року по області становив 105,3% (по Україні – 104,3%), тоді як за аналогічний період минулого року – 109,6% (по Україні – 108,2%).

З метою стримування інфляційних процесів, стабілізації цінової ситуації на соціально значущі товари облдержадміністрацією прийнято розпорядження, якими запроваджено декларування зміни оптово-відпускних цін на крупи гречані; встановлено граничні рівні рентабельності пакування (фасування) продовольчих товарів; граничні торговельні надбавки до оптово-відпускних цін товаровиробників у розмірі 10% на хліб, 12% - на борошно, макарони, крупи, ковбасні вироби варені, молоко, масло вершкове, олію, 15% - на яловичину, свинину, м'ясо птиці, сир кисломолочний, сметану, яйця курячі, цукор.

Для підтримки стабільної цінової ситуації на ринку борошна та хліба, доступності хліба соціально незахищеним верствам населення виробникам хлібобулочних виробів виділено 6,5 млн. грн. на часткову компенсацію витрат на придбання борошна. Завдяки цьому вдалося втримати стабільними ціни на 3 соціально значущі види хліба, які займають понад 60% у загальному виробництві хлібобулочних виробів.

З метою недопущення необґрунтованого зростання цін на хліб та борошно головою облдержадміністрації **прийнято розпорядження:**

- від 06.07.2011р. № 527/А-2011 «Про закупівлю продовольчого зерна врожаю 2011 року до регіональних ресурсів», яким затверджено заготівлю незнижуваного тримісячного запасу продовольчого зерна в обсягах 75,0 тис. тонн. Дане розпорядження виконано, регіональний ресурс сформовано на 100%;

- від 16.08.2011р. № 641/А-2011 «Про утворення регіонального ресурсу продовольчого зерна», яким визначено закупівлю 25 тис. тонн зерна пшениці 2 класу у сільгосптоваровиробників області. Подальша реалізація борошна з регіональних ресурсів здійснюватиметься хлібопекарським підприємствам, які мають найбільшу частку у виробництві хліба масових сортів та найбільший вплив на формування цінової ситуації в регіоні.

Підписано Угоду для підтримки регіонального виробника між Одеською обласною державною адміністрацією і найбільшими мережевими підприємствами роздрібною торгівлю області та Меморандум порозуміння між обласною державною адміністрацією, регіональними виробниками продовольчих товарів та суб'єктами мережевої роздрібною торгівлю.

Бюджет та фінанси. Робота господарського комплексу області вплинула **на виконання показників наповнення бюджетів** усіх рівнів у 2011 році.

За січень-листопад 2011 року *до зведеного бюджету області* (без власних надходжень бюджетних установ) надійшло 19,8 млрд.грн. в тому числі *до державного бюджету* - 16,2 млрд.грн., *до місцевих бюджетів* - 3,6 млрд.грн., що відповідно на 24,9% та 11,4% більше ніж в аналогічному періоді 2010 року.

Податкових платежів отримано 5430,0 млн. грн., що в порівнянні з відповідним періодом минулого року більше на 1148,5 млн. грн. або 26,8%. Митних надходжень фактично надійшло 9125,5 млн. грн. У порівнянні з відповідним періодом минулого року митні надходження збільшились на 1954,0 млн. грн. або 27,2%.

З метою забезпечення виконання місцевих бюджетів протягом року постійно проводилась робота щодо підвищення ефективності використання земель та впорядкування окремих питань орендної плати за землю, «виведення зарплати з тіні».

До регіону з Державного бюджету залучено всього 2,2 млрд.грн., у тому числі 450,2 млн. грн. капіталізованих субвенцій на соціально-економічний розвиток області.

Бюджет розвитку обласного бюджету становить 279,7 млн.грн. (в 2,4 раза більше, ніж у 2010 році).

Кожна п'ята гривня обласного бюджету направлена на розвиток регіону.

У 2011 році фінансовий результат діяльності підприємств, організацій, установ області дещо покращився, зокрема, у виробничій сфері. Станом на 01.11.2011р. ***прибутково працювало 56,8%*** підприємств та організацій області, сума одержаного ними прибутку становила 4275,3 млн. грн. ***Збитково працювало 43,2%*** підприємств та організацій області.

Мале підприємництво. Протягом 2011 року в Одеській області зареєстровано 3,1 тис. суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних та 14 тис. фізичних осіб – підприємців. Всього на обліку в органах державної реєстрації області знаходилось 66,2 тис. суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб та 184,2 тис. суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб. Кількість малих підприємств становить 16,8 тис. одиниць. У розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення функціонує 69 малих підприємств (по Україні – 63).

Для спрощення процедури отримання дозволів видача дозвільних документів здійснюється у 33 створених в кожному районі та місті дозвільних центрів, в яких працює 46 адміністраторів. З початку року місцевими дозвільними центрами видано 16,1 тис. документів дозвільного характеру та надано 31,2 тис. консультацій.

У рамках реалізації Програми підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2010-2012 роки розпорядженням від 13.05.2011р. № 329/А-2011 затверджено Порядок виділення та використання коштів обласного бюджету на фінансово-кредитну підтримку суб'єктів малого підприємництва. Розпорядженням від 17.06.2011р. № 460/А-2011 затверджено склад конкурсної комісії з проведення конкурсного відбору суб'єктів малого підприємництва на отримання фінансово-кредитної підтримки з обласного бюджету. Проведено 2 конкурси, за результатами яких суб'єкти малого підприємництва отримали майже 1 млн. грн.

Демографічна ситуація та ринок праці. Станом на 1 жовтня 2011 року в області проживало 2386,9 тис. осіб. Упродовж 2011 року чисельність наявного населення області зменшилася на 1,7 тис. осіб, міграційний приріст становив 1,8 тис. осіб. Загальне скорочення населення відбулося виключно за рахунок природного скорочення – 3,6 тис. осіб, що склало 2,0 особи на 1000 населення.

Приріст відмічено у містах Теплодар та Южне, а також в Овідіопольському, Ізмайльському, Красноокнянському, Білгород-Дністровському, Саратському,

Тарутинському та Фрунзівському районах. Коефіцієнт народжуваності в області перевищував середній показник по Україні та становив 12,1‰ (5 місце серед регіонів).

На ринку праці регіону протягом 2011 року відбулися позитивні зміни. Рівень економічної активності населення (за методологією МОП) збільшився на 0,2% і становив 61,9% від всього населення віком 15-70 років. Чисельність безробітного населення зменшилась на 1,9%, відповідно рівень безробіття склав 6,4% від економічно активного населення віком 15-70 років (по Україні – 8,2%).

Чисельність зареєстрованих безробітних станом на 1 грудня 2011 року зменшилась у порівнянні з відповідним періодом минулого року на 26,8%, відповідно рівень зареєстрованого безробіття зменшився на 0,27 відсоткових пункти і становив 0,8% населення працездатного віку. Навантаження на одне вільне робоче місце скоротилось з 5 осіб у 2010 році до 3 у 2011 році.

Протягом січня-листопада 2011 року за сприяння служби зайнятості працевлаштовано 24,7 тис. осіб незайнятого населення, рівень працевлаштування становив 41,0%, проходили профнавчання 7,6 тис. осіб, взяли участь в громадських роботах 11,5 тис. осіб. Одноразову виплату допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності отримали 812 осіб, що на третину більше, ніж у січні-листопаді 2010 року.

Для забезпечення права громадян на професійне навчання відповідно до їх покликань, інтересів, здібностей, з метою задоволення потреб роботодавців у кваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці робітниках та молодших спеціалістах у лютому 2011 року в області відкрито Державний навчальний заклад «Одеський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості».

За січень-листопад 2011 року в усіх сферах економічної діяльності створено 45,4 тис. робочих місць, що на 29,7% більше, ніж у відповідному періоді 2010 року.

Доходи населення. Середньомісячна заробітна плата штатного працівника у січні-листопаді 2011 року становила 2350,0 грн. і зросла проти 11 місяців 2010 року на 16,7%. Очікується, що у 2011 році середньомісячна заробітна плата становитиме 2405,0 грн. **Рівень реальної заробітної** плати за січень-листопад 2011 року у порівнянні з відповідним періодом 2010 року **збільшився на 6,1%.**

Позитивно вплинула на зростання індексу реальної заробітної плати легалізація заробітної плати та належне оформлення трудових відносин найманої робочої сили. погашення заборгованості з виплати заробітної плати.

На 01.12.2011р. загальна заборгованість із виплати заробітної плати по області становила 21,1 млн. грн. і зменшилась порівняно з початком року на 5,6 млн. грн. або на 21,0%, на економічно активних підприємствах – відповідно на 5,4 млн. грн. і 65,1%.

Для забезпечення контролю за дотриманням мінімальних гарантій з оплати праці, легалізації заробітної плати та зайнятості населення у містах та районах області працюють комісії по легалізації заробітної плати та зайнятості населення.

З початку 2011 року зазначеними комісіями проведено 4404 перевірки і виявлено 4424 порушення з вищенаведених питань. Завдяки вжитим заходам легалізовано 2224 робочих місця та 2549,3 тис.грн. заробітної плати.

Проведено 9 засідань обласної робочої групи з питань легалізації виплати заробітної плати і зайнятості населення, на яких було заслухано керівників 97 найбільших підприємств області.

Соціальний захист. Для вирішення проблем малозабезпечених верств населення проводилась робота з надання адресної соціальної допомоги ветеранам війни та праці, інвалідам та сім'ям з дітьми, що опинилися в скрутному становищі.

Малозабезпеченим пенсіонерам, непрацездатним громадянам та інвалідам за рахунок усіх джерел фінансування надано адресної грошової допомоги на суму 33,6 млн. грн., адресної натуральної допомоги - на загальну суму майже 43,6 млн. грн.

Протягом 2011 року реалізовувалась **обласна соціальна цільова програма «Милосердя в дії»**. На цільову адресну допомогу малозабезпеченим громадянам з обласного бюджету виділено 862,7 тис. грн. 485 мешканцям області, які опинилися в скрутних життєвих обставинах, надано матеріальну допомогу на загальну суму 3586,3 тис. грн. Надана допомога на газифікацію житла на загальну суму 593,2 тис. грн.

Продовжувалась виплата стипендій за рахунок коштів обласного бюджету інвалідам та учасникам бойових дій, яким виповнилось 90 років та більше (виплачено 704,3 тис. грн.), та 44 особам, яким виповнилось 100 років (виплачено 73,5 тис. грн.)

З початку року 68 інвалідів Великої Вітчизняної війни, 8 інвалідів загального захворювання забезпечені автомобілями як засобом протезування.

В області здійснювалися цілеспрямовані заходи щодо поліпшення медичного забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

У січні-листопаді 2011 року надано щоквартальної додаткової адресної матеріальної допомоги 400 багатодітним сім'ям, які виховують п'ять і більше неповнолітніх дітей, на загальну суму 483,2 тис. грн. та надано підтримки 100 сім'ям, які виховують дітей з розумовою відсталістю, на загальну суму 201,4 тис. грн.

З обласного бюджету надана грошова допомога сім'ям військовослужбовців, що загинули в Афганістані та інших районах військових конфліктів за кордоном, на суму 1176,5 тис. грн.

На утримання інвалідів в будинках-інтернатах використано 66,8 млн. грн.

Продовжувалася робота щодо облаштування адміністративних будинків державних органів влади, закладів освіти, охорони здоров'я та установ соціального обслуговування пандусами для інвалідних колясок.

Охорона здоров'я. З метою збереження та зміцнення здоров'я населення, підвищення якості та ефективності медико-санітарної допомоги у 2011 році розпочато процес реформування системи охорони здоров'я з впровадженням на першому етапі організації оптимальної мережі закладів первинного та вторинного рівня медичної допомоги. Значна увага приділялася зміцненню матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, розвитку первинної медико-санітарної допомоги на засадах загальної практики/сімейної медицини.

Медичну допомогу населенню регіону надавали 957 закладів, у тому числі 886 установ, які утримуються за рахунок місцевих бюджетів.

Кількість закладів сімейної медицини протягом року зросла на 18 і нараховує 198 закладів. Кількість амбулаторій загальної практики сімейної медицини зросла до 144 установ (в тому числі 65 - самостійних).

Важливого значення набув розвиток денних стаціонарів.

В обласних закладах діють центри спеціалізованої медичної допомоги: перинатальний центр, регіональний центр кардіохірургії на базі обласної клінічної лікарні (проліковано більш як 4 тисячі пацієнтів), регіональний центр судинно-мозкових захворювань, центр антирабічної травматології, центр офтальмологічної патології, антиалергічний центр, мамологічний центр тощо.

З метою боротьби з онкологічними захворюваннями в області організована робота спеціалістів обласного онкологічного диспансеру у двох районах – Ізмаїльському та Котовському, відкриті та діють відділення гемодіалізу (м. Котовськ,

м. Ізмаїл, Арцизький район), відділення політраум (м. Ізмаїл, Любашівський район) та діагностичний центр (Любашівська ЦРЛ).

За рахунок коштів державного бюджету продовжується будівництво обласної дитячої клінічної лікарні та реконструкція міської інфекційної лікарні.

У селищі Великодолинське Овідіопольського району відкрито лікувальний корпус та поліклініку. Сучасна лікарня загальною місткістю 65 ліжкомісць (15 з них – денного стаціонару) буде обслуговувати територію Овідіопольського району з населенням близько 32,0 тис. осіб. Після реконструкції відкрито хірургічне відділення Фрунзівської центральної районної лікарні на 32 ліжкомісця, з обласного бюджету виділено майже 11,0 млн. грн.

До кінця поточного року планується провести капітальний ремонт ФАПу в с. Ставрове, провести реконструкцію інфекційного відділення ЦРЛ в смт Іванівка.

Разом з тим в області відмічається значна диспропорція між кількістю населення та споживачами соціальних послуг, що характеризує область як область з низьким рівнем фінансування охорони здоров'я, неукомплектованість штатних посад у сільських закладах охорони здоров'я та низький рівень оснащення медичним обладнанням закладів охорони здоров'я, відтік медичних кадрів, особливо із сільської місцевості.

Освіта. На території Одеської області розташовано 57 вищих навчальних закладів І- IV рівнів акредитації. Статус національного мають 9 ВНЗ.

У 2011 році в області функціонувало 912 денних загальноосвітніх навчальних закладів та 43 інтернатних заклади різних типів, які забезпечують право на освіту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-інвалідів, дітей з малозабезпечених та неблагополучних сімей, де утримується 7,1 тис. дітей.

Професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації учнів та слухачів в Одеській області здійснюють 139 освітніх установ.

Мережа дошкільних навчальних закладів області налічує 780 закладів, в яких виховується 67,5 тис. дітей. Різними формами дошкільної освіти охоплено 75,3% дітей дошкільного віку (від 3-х до 6-7 років). Задоволення освітніх потреб хворих дітей здійснюється у 8 спеціальних, 3 санаторних та 76 дошкільних навчальних закладах комбінованого типу, де дошкільну освіту та корекційно-реабілітаційну допомогу отримують більше 2 тис. вихованців.

Впродовж 2011 року після реконструкції приміщень відновили свою діяльність 4 дошкільних навчальних заклади, створено 24 навчально-виховних заклади «Загальноосвітня школа-дошкільний навчальний заклад».

Введено в експлуатацію 5 шкіл: у смт Олександрівка на 600 місць, с. Павлівка Фрунзівського району на 192 місця, с. Немирівське Балтського району на 185 місць, с. Ліски Кілійського району на 480 місць, с. Лиманське Ренійського району на 450 місць. Також відкрито приватний навчальний комплекс «Дитячий садок-загальноосвітня школа «Ерудит» у жилому масиві Совін'йон Овідіопольського району, дитячий садок «Пролісок» у с. Яковлівка Роздільнянського району. До кінця року планується ввести в експлуатацію школу в Тарутинському районі.

У рамках реалізації заходів програми «Шкільний автобус» за рахунок коштів обласного бюджету придбано 47 нових шкільних автобусів та 7 шкільних автобусів за кошти державного бюджету.

У сфері освіти залишаються проблемними питання щодо відновлення роботи закритих дошкільних навчальних закладів; забезпечення стовідсоткового підвезення учнів та педагогічних працівників сільської місцевості до загальноосвітніх навчальних закладів; створення системи організації і контролю безпеки підвезення учнів; приведення

матеріально-технічної бази навчальних закладів у відповідність до сучасних стандартів організації навчального середовища.

Молодіжна та сімейна політика. Протягом 2011 року продовжувалася реалізація заходів обласної програми підтримки молоді «Молодь Одещини» на 2008-2011 роки».

В регіоні діють 75 центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та 93 філії районних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (ЦСССДМ).

З метою забезпечення права дітей на сімейне виховання в області активно застосовується практика національного усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, влаштування їх під опіку, піклування, в прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу.

В Одеській області функціонує 179 прийомних сімей, в них виховується 329 дітей, та 20 дитячих будинків сімейного типу, в них - 129 вихованців.

Протягом 10 місяців 2011 року усиновлено 217 дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з них громадянами України 113 дітей; утворено 20 прийомних сімей, один дитячий будинок сімейного типу в Красноокнянському районі, поповнено 9 прийомних сімей та 4 дитячі будинки сімейного типу - влаштовано 46 дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

В 2011 році 422 жінкам області, які народили та виховали до 8-річного віку п'ятеро та більше дітей, присвоєно почесне звання України «Мати-героїня».

Культура. З початку 2011 року базову мережу закладів культури і мистецтва області складають 1721 заклад культури, з яких 22 – утримуються за рахунок обласного бюджету; 1699 – за рахунок міських, районних, сільських та селищних бюджетів (бібліотеки, клуби, музеї, школи естетичного виховання).

Продовжувалося виконання заходів Програми розвитку базової мережі закладів культури і мистецтва Одеської області на 2008 – 2011 роки.

Протягом 2011 року проводились культурно-мистецькі та просвітницькі заходи, зокрема II Міжнародний Одеський кінофестиваль, фестиваль сучасного мистецтва «Два дні і дві ночі нової музики», міжнародні фестивалі мистецтва «Дунайська весна», «Одесса Джазфест», «Стругушор», міжетнічний фестиваль Єврорегіону «Нижній Дунай», заходи до державних свят та з нагоди відзначення знаменних подій історії.

У сфері культури існує ряд проблем, серед яких найголовніші - обмеженість фінансування обласних музеїв, незадовільний матеріально-технічний стан обласних закладів культури для дітей та юнацтва, необхідність збереження сільських закладів культури, книжкових фондів публічних бібліотек області.

Фізична культура і спорт. Протягом 2011 року продовжувалась робота з виконання завдань державної та обласної програм розвитку **фізичної культури і спорту** на період до 2011 року та підготовка спортсменів – кандидатів на участь у XXX літніх Олімпійських і XIV Параолімпійських іграх 2012 року.

Усіма видами фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи в 2762 колективах фізичної культури та 296 спортивних і фізкультурно-оздоровчих клубах різних форм власності охоплено понад 642 тис. осіб населення (28,7%). До занять фізичною культурою і спортом залучено 5153 інваліди, з них 954 особи постійно займаються фізкультурно-оздоровчою та реабілітаційною роботою в обласному центрі фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт».

З початку 2011 року забезпечено функціонування 1 школи вищої спортивної майстерності «Олімпієць», 65 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, 9 спеціалізованих ДЮСШ олімпійського резерву, 2 спортивно-оздоровчих центрів, філій районних

ДЮСШ – у 130 селах і селищах області, 3 центрів олімпійської підготовки; розвиток 76 олімпійських та неолімпійських видів спорту.

У 2011 році з обласного бюджету виділено кошти для підготовки спортсменів області до XXX літніх Олімпійських і XIV Паралімпійських ігор 2012 року, спортсменам-кандидатам в олімпійську команду щомісячно виплачуються стипендії голови обласної державної адміністрації.

19 листопада 2011 року відбулось відкриття найбільшої спортивної арени півдня України – стадіону «Чорноморець». У м. Вилкове триває будівництво спортивної зали дитячо-юнацької спортивної школи.

Охорона довкілля є одним з основних пріоритетів, що впливає на соціально-економічний розвиток регіону. Протягом 2011 року для здійснення природоохоронних заходів та поліпшення стану довкілля з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища профінансовано виконання природоохоронних заходів на загальну суму 8447,3 тис. грн. (будівництво та реконструкція каналізаційних очисних споруд, розчистка русел річок, захист від підтоплення, поводження з токсичними відходами; проведення заходів щодо збереження об'єктів природно-заповідного фонду).

Протягом 2011 року продовжувалось співробітництво та координація дій з регіональним комітетом з економічних реформ. Проводилася робота стосовно роз'яснення ініціатив Президента України щодо всебічної модернізації економічних та соціальних напрямів життєдіяльності країни та області, здійснення моніторингу ходу економічних реформ у регіоні та підготовки відповідних пропозицій Комітету економічних реформ.

У 2011 році відбулось 8 засідань регіонального комітету з економічних реформ: **31 січня, 17 лютого, 2 червня, 21 вересня, 11 жовтня, 30 листопада**, на яких були розглянуті питання про роботу агропромислового комплексу області у 2011 році та результати польових робіт під урожай 2012 року та **23 грудня 2011 року** з розгляду питання про діяльність портів області у 2011 році, проблемні питання та перспективи розвитку на 2012 рік. Відповідно до затвердженого плану роботи регіонального комітету з економічних реформ проведено 25 засідань тимчасових робочих груп.

Згідно з протокольним рішенням від 17 лютого 2011 року за результатами розширеного засідання регіонального комітету з економічних реформ Одеської області за участю Президента України В.Ф. Януковича та на виконання рішення Ради регіонів від 15 вересня 2011 року **розроблено Стратегію економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року, яка була розглянута 28 жовтня 2011 року на пленарному засіданні сесії обласної ради та затверджена рішенням № 272-VI.**

З початку року було підготовлено та прийнято низку важливих для розвитку регіону програм, в тому числі:

- Інвестиційна стратегія Одеської області на 2011 – 2015 роки;
- Стратегічний план підвищення конкурентоспроможності та економічного розвитку Одеської агломерації (субрегіону);
- Програма залучення інвестицій в економіку Одеської області на 2011-2012 рр;
- Комплексна програма “Освіта Одещини” на 2011-2014 роки;
- Обласна цільова програма “Милосердя в дії” на 2011-2013 роки;
- Регіональна програма “Ліси Одещини на 2011-2015 роки”;
- Програма розвитку туристично-рекреаційної галузі Одеської області на 2011-2015 роки;

- Регіональна програма з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2012-2016 роки;
- Програма сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2012-2015 роки;
- Регіональна програма збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2016 роки;
- Регіональна програма будівництва, реконструкції та модернізації об'єктів інфраструктури Одеської області на 2012-2015 роки.

Підготовлено та ухвалено 28 жовтня 2011 року на засіданні сесії обласної ради ***проект Угоди щодо регіонального розвитку Одеської області між Кабінетом Міністрів України та Одеською обласною радою,***

Незважаючи на позитивні результати в цілому, **залишилась ще низка невирішених проблемних питань.**

На жаль, не вдалось суттєво покращити рівень середньомісячної заробітної плати, що позначилось на рівні реальних доходів населення, не повністю погашені борги із виплати заробітної плати. Не вдалось зупинити спад промислового виробництва та зниження темпів експорту товарів та послуг. Триває скорочення чисельності поголів'я великої рогатої худоби та птиці в усіх категоріях господарств. Не вдалось подолати негативну тенденцію зі зниження обсягів інвестицій в основний капітал. Збільшилась збитки збиткових підприємств.

До чинників, що впливають на стабілізаційні процеси та гальмують економічний розвиток, належать:

- ✓ недостатня енергоефективність та високий рівень енергозатрат галузей економіки;
- ✓ значний ступінь зносу основних засобів та їх моральна застарілість;
- ✓ велика енергоресурсоемність устаткування та обладнання, що знижує конкурентоспроможність продукції місцевих виробників;
- ✓ недостатність власних коштів у підприємств для здійснення інвестування;
- ✓ залежність підприємств області від кон'юнктури зовнішніх ринків;
- ✓ обмежений доступ та висока вартість кредитних ресурсів;
- ✓ недостатнє ресурсне забезпечення агропромислового комплексу;
- ✓ низький рівень впровадження сучасних агротехнологій у сільському господарстві;
- ✓ дисбаланс між попитом та пропозиціями на ринку праці, наявність тіньової зайнятості;
- ✓ вкрай низька якість доріг та застарілий стан транспортної та енергетичної інфраструктури;
- ✓ кризовий стан житлово-комунального господарства області та необхідність проведення реформування галузі;
- ✓ нераціональне використання земельних ресурсів та неефективне використання земель сільськогосподарського призначення.

Саме розв'язання системних проблем, які стоять на заваді економічному зростанню, покладено в основу пріоритетних напрямів розвитку регіону на 2012 рік та має забезпечити посилення конкурентних позицій та подальший соціально-економічний розвиток Одеської області.

II. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНУ

2.1. Забезпечення умов для соціально-економічного зростання

У 2012 році триватимуть започатковані у 2011 році процеси з модернізації та технічного переозброєння виробництва. Необхідність завершення інвестиційних проектів з розбудови транспортної інфраструктури, оновлення виробничих потужностей стимулюватиме зростання виробництва машинобудування, будівельних матеріалів, металоконструкцій, а розширення споживчого попиту сприятиме збільшенню обсягів виробництва у харчовій та легкій промисловості. **Зростання промислового виробництва** планується на **рівні 5,0%**.

Розвиток високопродуктивного аграрного виробництва є одним із пріоритетів Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року. Передбачається, що поштовхом до розвитку сільськогосподарського виробництва стане підвищення економічної ефективності виробництва, збільшення поголів'я великої рогатої худоби шляхом будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, розвиток інфраструктури аграрного ринку шляхом будівництва оптових ринків сільськогосподарської продукції, овочесховищ.

Основними завданнями в напрямі **розбудови та модернізації транспортної інфраструктури** стануть розвиток мережі автомобільних доріг загального користування (реконструкція, ремонт аварійно небезпечних ділянок доріг) та інфраструктури морських торговельних портів області.

Соціальна політика у 2012 році буде базуватися на наступних факторах.

У 2012 році буде забезпечено підвищення базового соціального стандарту та державних соціальних гарантій.

Прожитковий мінімум для працездатних осіб становитиме з 1 січня 1073 гривні, з 1 грудня – 1134 гривні. Порівняно з 2011 роком розмір прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць зросте на 14%.

Мінімальну заробітну плату буде підвищено до рівня прожиткового мінімуму для працездатної особи (в середньому за рік до 1098 гривень). Порівняно з 2011 роком вона збільшиться на 135 гривень, тобто на 14%.

У цілому завдяки реалізації заходів у сфері оплати праці передбачається зростання середньої заробітної плати по області на **15%**.

Будуть створюватись умови для формування та **розширення мережі закладів соціального захисту** - для інвалідів, ветеранів, бездомних, безпритульних, для людей похилого віку та ринку надавачів соціальних послуг населенню.

У рамках реформування системи **охорони здоров'я** передбачено вдосконалення порядку організації медичного обслуговування населення та діяльності закладів охорони здоров'я, забезпечення підвищення якості медичного обслуговування, створення механізмів раціонального використання фінансових, кадрових та матеріально-технічних ресурсів галузі, що дасть змогу забезпечити конституційні права громадян на охорону здоров'я та медичну допомогу.

З метою підвищення якості **надання освітніх послуг** передбачається оптимізація мережі навчальних закладів з урахуванням демографічної й економічної ситуації. розроблення та упровадження у навчальний процес нових стандартів та нормативів початкової, базової, повної середньої, професійно-технічної та вищої освіти з урахуванням європейських стандартів.

2.1.1. Створення сприятливих умов для надходження інвестицій

Стабільний соціально-економічний розвиток регіону потребує випереджаючого нарощування інвестиційних ресурсів.

Головним завданням інвестиційної політики у 2012 році стане спрямування інвестиційних потоків у пріоритетні сектори економіки, подальше створення та вдосконалення функціонування територій пріоритетного розвитку, активізація науково-технічної та інноваційної діяльності в інтересах розвитку регіональної економіки.

Всього протягом 2012 року очікується за рахунок усіх джерел фінансування освоїти майже 8,7 млрд. грн. інвестицій в основний капітал, що на 15,0% вище рівня 2011 року. Основним джерелом інвестицій в основний капітал залишатимуться власні кошти підприємств та організацій, що обумовлено гострою потребою в оновленні активної частини основних фондів.

Відсутність достатніх обсягів вільних фінансових ресурсів та недостатній рівень внутрішніх заощаджень роблять неможливим динамічний розвиток економіки виключно на основі внутрішніх капіталовкладень та приватних інвестицій українських економічних суб'єктів.

У 2012 році буде продовжена робота з реалізації нових форм залучення інвестиційних ресурсів - створення індустріальних (промислових) парків на території області. Враховуючи відсутність законодавчого регулювання діяльності індустріальних парків та відповідно до Концепції створення індустріальних (промислових) парків, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 28 жовтня 2011 року № 273-VI, розроблено Порядок утворення та функціонування індустріальних (промислових) парків в Одеській області, яким встановлені (розмежовані) повноваження місцевих органів влади, керуючої компанії, інших структур, що утворюються для забезпечення ефективного механізму створення та управління функціонуванням індустріального (промислового) парку в регіоні. Зважаючи на те, що зазначений Порядок визначений як регуляторний акт, до нього застосовуються відповідні регуляторні процедури, які будуть завершені у 2012 році. Протягом року буде продовжена робота з пошуку інвесторів для будівництва індустріальних (промислових) парків. Триватиме робота щодо визначення взаємовигідних умов створення і будівництва індустріального (промислового) парку у Комінтернівському районі, а саме підготовка та підписання інвестиційних договорів між Одеською облдержадміністрацією та китайською національною машинобудівною корпорацією «SINOMACH».

Одним з основних завдань регіональної політики є залучення додаткових іноземних інвестицій в реальний сектор економіки, для чого необхідно створити інвесторам максимально сприятливі умови для реалізації ключових проектів розвитку регіону, спростити строки та процедуру отримання всіх документів дозвільного та погоджувального характеру.

З метою підвищення інвестиційної привабливості регіону, створення умов для активізації інвестиційної діяльності, спрямованої на модернізацію економіки та забезпечення соціально-економічного розвитку, реалізовуватимуться Інвестиційна стратегія Одеської області на 2011-2015 роки та Програма залучення інвестицій в економіку Одеської області на 2011-2012 роки, в рамках яких передбачається:

- підготовка бізнес-планів інвестиційних проектів та пропозицій відповідно до міжнародних стандартів;
- проведення Дунайського інвестиційного форуму в м. Одеса;

- участь у національних та міжнародних виставках, форумах, семінарах, презентаціях з інвестиційної діяльності;
- організація візитів вітчизняних та зарубіжних експертів до районів області;
- розробка та підготовка інформаційних стендів інвестиційного та економічного потенціалу Одеського регіону для участі у виставкових заходах;
- співфінансування проектних пропозицій (за умови наявності проектів під співфінансування) в рамках проектів міжнародної технічної допомоги.

Продовжиться реалізація низки основних інвестиційних проектів за участю іноземних інвесторів. Враховуючи тенденції залучення іноземних інвестицій в Одеську область протягом останніх років, передбачається на кінець 2012 року залучити іноземні інвестиції в економіку області на загальну суму більше 1,3 млрд. дол. США (наростаючим підсумком).

2.1.2 Виважена податково-бюджетна політика та фінансове забезпечення

Бюджетна політика на 2012 рік має передбачати забезпечення стабілізації та детінізації економіки, розвиток підприємницької діяльності, поліпшення інвестиційного клімату, збільшення розміру заробітної плати, своєчасної виплати та погашення заборгованості із заробітної плати та легалізації доходів, забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів.

Основні завдання на 2012 рік:

- забезпечення збалансованості бюджету;
- реалізація проекту «Народний бюджет»;
- підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів;
- підвищення відповідальності всіх учасників бюджетного процесу;
- поступове зниження податкового навантаження на суб'єктів господарювання.

Стабільність та економічний розвиток адміністративно-територіальних одиниць області залежить від рівня наповненості місцевих бюджетів, з огляду на це у 2012 році основними завданнями будуть:

- пошук додаткових резервів наповнення місцевих бюджетів;
- забезпечення дотримання підприємствами законодавства щодо оплати праці;
- забезпечення дотримання норм законодавства в питаннях оподаткування землекористувачів.

Основним бюджетоутворюючим податком залишиться надходження податку з доходів фізичних осіб. Чинниками, які позитивно впливають на надходження ПДФО є: зростання витрат на оплату праці; легалізація виплати заробітної плати; зростання доходів низькооплачуваних верств населення шляхом державного підвищення мінімальних соціальних гарантій; зростання змішаних доходів домашніх господарств за рахунок індивідуальної підприємницької діяльності.

Прогнозується зростання податків та зборів, які сплачуються до місцевого бюджету, за рахунок збільшення надходжень податку з доходів фізичних осіб, плати за землю та фіксованого податку.

Обсяги надходжень до зведеного бюджету області на 2012 рік за прогнозом складуть близько 22,6 млрд. грн., що на 4,2% більше очікуваних надходжень 2011 року, у тому числі до державного бюджету – 17,8 млрд. грн., (збільшення на 2,7%), до місцевих бюджетів – 4,8 млрд. грн. (збільшення на 10,3%).

Внаслідок поступової адаптації та виходу підприємств і організацій області з кризи прогнозується покращення їх фінансового стану - зокрема фінансовий результат підприємств виробничої сфери прогнозується на рівні 950,0 млн. грн. прибутку.

У 2012 році загальна сума кредитів, наданих комерційними банками суб'єктам господарювання, на 3,4% перевищить очікуваний показник 2011 року.

2.1.3. Регуляторна політика та розвиток підприємництва

У 2012 році основні зусилля будуть спрямовані на удосконалення дозвільної системи у сфері господарської діяльності та реформування системи надання адміністративних послуг, усунення зайвих регуляторних бар'єрів на шляху розвитку підприємництва, розвитку механізмів фінансово – кредитної підтримки суб'єктів малого бізнесу.

Інструментом реалізації на регіональному рівні державної політики розвитку малого підприємництва є продовження виконання заходів Програми підтримки малого підприємництва в Одеській області.

Започаткування «принципу мовчазної згоди», декларативного принципу отримання дозвільних документів дасть змогу значно спростити процедуру отримання дозволів та сприятиме дотриманню строків розгляду заяв підприємців.

Реалізація механізмів фінансово – кредитної допомоги суб'єктам малого підприємництва, а саме надання з обласного бюджету поворотної фінансової допомоги та часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами, що надаються суб'єктам малого бізнесу на реалізацію інвестиційних проектів, поліпшить доступ підприємців до кредитних ресурсів.

Реалізація даних заходів сприятиме:

- збільшенню кількості юридичних осіб до 67 тис. одиниць;
- збільшенню кількості фізичних осіб – підприємців до 190 тис. одиниць;
- збільшенню кількості малих підприємств до 17,2 тис. одиниць;
- збільшенню кількості працюючих у сфері малого бізнесу до 340 тис. осіб.

Збільшення кількісних показників, в свою чергу, підвищить частку надходжень від суб'єктів малого підприємництва до державного та місцевих бюджетів, частку малих підприємств у загальному виробництві продукції (робіт, послуг) до 29,2%.

Відповідно до Податкового кодексу України з метою активізації та розвитку підприємницької діяльності, створення сприятливих умов для ведення бізнесу заплановано зниження ставки податку на прибуток з 23% до 21% у 2012 році.

Продовжуватиметься дія окремих положень Податкового кодексу, а саме: «податкові канікули» зі сплати податку на прибуток для новостворених та малих підприємств, надання галузевих пільг зі сплати податку на прибуток.

З метою залучення суб'єктів підприємницької діяльності до участі у формуванні державної політики у сфері підприємництва продовжиться робота Регіональної ради підприємців Одеської області.

В рамках удосконалення та спрощення системи надання адміністративних послуг у 2012 році будуть створені Єдиний обласний центр надання адміністративних послуг та Центр надання адміністративних послуг у м. Білгород-Дністровський.

2.1.4. Розвиток науково-технічної та інноваційної політики

У 2012 році передбачається підвищення рівня **інноваційності** промислового виробництва. Частка інноваційно-активних підприємств в загальній кількості промислових підприємств збільшиться у 2012 році до 16,1%, що дасть можливість значно підвищити рівень задоволення зростаючих потреб в сучасних видах промислової продукції.

У рамках Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року визначені пріоритетні напрямки розвитку регіону, одним з яких є

впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку індустрії, яка передбачає створення умов для впровадження на підприємствах інноваційних проектів з прийнятим рівнем рентабельності та терміном їх окупності; стимулювання винахідницької діяльності; формування сприятливого інвестиційного клімату в регіоні як для вітчизняних, так і для іноземних інвесторів тощо.

З метою підтримки сприятливого інвестиційного клімату у рамках Програми розвитку промисловості Одеської області на 2011-2014 роки розроблено і введено в дію Інтернет-портал «Каталог підприємств Одеської області». У 2012 році планується подальша розробка ресурсів порталу щодо потенційних можливостей виробництва підприємств та інформаційних матеріалів про проведення регіональних, всеукраїнських та міжнародних виставок-ярмарків, форумів та інших заходів, що сприятиме швидкому обміну інформацією та налагодженню зв'язків між промисловими підприємствами, створенню умов для нових інвестиційних та інноваційних проектів, а також ознайомленню потенційних інвесторів із суб'єктами інноваційної діяльності.

2.1.5. Активізація зовнішньоекономічної діяльності

Основними напрямками зовнішньоекономічної діяльності області у 2012 році залишатимуться: розвиток співробітництва з сусідніми державами; реалізація спільних міжнародних проектів та програм; збагачення змісту підписаних міжрегіональних угод; створення максимально сприятливих умов для розвитку та активізації зовнішньоекономічної діяльності.

Протягом 2012 року прогнозується ріст загальних показників зовнішньої торгівлі через оздоровлення світової економіки та збільшення потреб світових ринків у відносно дешевих вітчизняних товарах (продукція металургійної галузі, нафтохімічної галузі, машинобудування, продовольчі товари та сировина для їх виробництва).

Відтак можна прогнозувати, що обсяг зовнішньоторговельного обороту області у 2012 році становитиме 8,3 млрд. дол. США, що на 9,9% більше рівня 2011 року. При цьому експорт товарів та послуг досягне 3,3 млрд. дол. США (на 7,8% більше, ніж у 2011 році), імпорт – 4,98 млрд. дол. США (на 11,4% більше, ніж у 2011 році). Збережеться негативне сальдо зовнішньоторговельного балансу - 1,7 млрд. дол.США.

В області реалізовуватиметься Програма освоєння зовнішніх ринків виноробними підприємствами Одеської області на 2011-2013 роки, метою якої є підготовка підприємств-товаровиробників конкретної пілотної галузі (галузі виноробства) до роботи на ринках розвинених країн та організація їх успішного входження на ринки країн Європейського Союзу.

Особлива увага приділятиметься зростанню ефективності використання експортного потенціалу регіону та диверсифікації зовнішньоекономічної діяльності.

2.1.6. Розвиток земельних відносин та землепорядкування територій

У 2012 році в рамках реалізації заходів Регіональної програми розвитку земельних відносин та охорони земель на 2011-2013 роки передбачено проведення робіт з інвентаризації земель в межах та за межами населених пунктів, з розмежування земель державної та комунальної власності за рахунок коштів, які надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва.

Проведення інвентаризації земель стане основою для проведення грошової оцінки, ведення державного земельного кадастру, розмежування земель державної та комунальної власності. Заходами зазначеної Програми передбачено проведення інвентаризації земель на території Татарбунарського, Кілійського, Ізмайльського районів. Продовжиться проведення робіт з інвентаризації земель та розмежування земель державної та комунальної власності на території Новосільської сільської ради

Ренійського району, Іллічівської та Южненської міських рад, Біляївського, Комінтернівського та Овідіопольського районів, що були розпочаті у 2011 році.

Виконання передбачених Програмою заходів і завдань дасть змогу:

- за результатами проведеної нормативної грошової оцінки - збільшити надходження від плати за землю та підтримати місцеві бюджети;
- за результатами проведеної інвентаризації - створити інформаційну базу для ведення державного земельного кадастру, регулювання земельних відносин, раціонального використання та охорони земельних ресурсів, оподаткування;
- при розмежуванні земель - сформувати комунальну форму власності на землю, забезпечити рівність права власності на землю територіальних громад та держави, що сприятиме раціональному використанню наявних земельних ресурсів, надходженню додаткових коштів до державного та місцевих бюджетів.

Все це дасть можливість зберегти та використати землю як складову частину природного ресурсу та територіального базису, перетворити основне національне багатство в самостійний фактор зростання економіки, а також сприятиме залученню інвестицій у розвиток економіки області та держави.

У 2012 році продовжуватиметься здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства, що, в свою чергу, забезпечить раціональне використання земель за цільовим призначенням та збільшення надходжень плати за землю.

2.1.7. Регіональний споживчий ринок товарів та послуг

Споживчий ринок – це важлива складова ринкової економіки, інструмент збалансованого розвитку сфер виробництва, розподілу, обміну та споживання. Сфера торгівлі є невід’ємною частиною споживчого ринку і відіграє значну роль у забезпеченні задоволення потреб населення у високоякісних товарах та послугах.

Пріоритетним залишиться питання щодо розширення мережі підприємств оптово-роздрібної торгівлі, адаптованих до світових стандартів, з наданням широкого спектру послуг (кредитування, зберігання товарних запасів, доставка товару, технічне обслуговування, дистанційна торгівля), розташованих поблизу місць проживання та трудової діяльності громадян, в місцях новобудов, на магістральних вулицях.

У 2012 році планується розширення:

- торговельної мережі супер- та гіпермаркетів (Торговий дім «Копійка», ТОВ «Наталка-Трейд», ТОВ «Таврія-В»);
- мережі закладів ресторанного господарства (швидкого обслуговування);
- мережі магазинів (відділів) кулінарії з реалізацією напівфабрикатів високого ступеня готовності.

У I кварталі 2012 року передбачається відкриття нового торговельно-розважального комплексу «Сіті-центр» - дворівневого центру сімейного шопінгу, площею 70,0 тис. кв. м.

Продовжиться практика проведення ярмарків з продажу сільськогосподарської продукції, в яких братимуть активну участь виробники сільськогосподарської продукції та переробні підприємства області.

У 2012 році прогнозується зростання обсягу обороту роздрібної торгівлі на 16,0%, обсягу роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі та ресторанного господарства – на 15,5%; обсягу реалізованих послуг - на 7,0%, доходу від реалізації послуг, оплачених населенням, - на 5,0%, за рахунок подальшого розвитку соціально значущих видів послуг (ремонт одягу, взуття, аудіо- та відеотехніки тощо).

2.2. Основа соціально-економічного зростання - розбудова виробництва та інфраструктури

2.2.1. Забезпечення ефективного функціонування промислового виробництва

Промислове виробництво є одним з основних джерел покращення соціального стану працівників та надходжень до державного бюджету. Тому визначальними для стану економіки регіону і стандартів життя громадян стають тенденції та перспективи промислового розвитку.

Головним завданням у 2012 році буде створення умов для активізації інноваційно-інвестиційної діяльності виробничого комплексу, особливо в районах області, забезпечення ринку конкурентоспроможними промисловими товарами та збільшення надходжень до бюджету.

Розвиток підприємств промисловості області у 2012 році передбачається в межах реалізації заходів **Програми розвитку промисловості області на 2011-2014 роки.**

Основні завдання і заходи промислової політики на 2012 рік:

- сприяння розвитку підприємств регіону, діяльність яких має стратегічне значення для економіки області та які формують економічний потенціал області;
- забезпечення розвитку внутрішнього виробництва, а саме пріоритетних галузей харчової промисловості, машинобудування, хімічної та нафтохімічної, легкої промисловості;
- ефективне використання діючих виробничих потужностей з підвищенням їх технологічного рівня, відновлення функціонування недіючих і проблемних підприємств та створення нових виробництв;
- впровадження механізму стимулювання ресурсозбереження та інноваційного розвитку промислових підприємств регіону, спрямування інвестиційних ресурсів на впровадження нових зразків ресурсозберігаючої та енергоефективної техніки і технологій;
- забезпечення реалізації Концепції створення індустріальних (промислових) парків в Одеській області;
- підтримка та розвиток інтернет-порталу підприємств-виробників промислової продукції Одеської області;
- проведення презентацій продукції промислових підприємств, інформаційно-реklamних та іміджевих заходів, організація виставко-ярмаркової діяльності підприємств.

Обсяги виробництва в промисловості прогнозуються на рівні 105,0% за рахунок нарощування виробництва на підприємствах переробної промисловості (+5,5%), в тому числі виробництво харчових продуктів (+8,5%), хімічної та нафтохімічної промисловості (+1,0%), машинобудування (+5,0%), виробництво готових металевих виробів (+3,0%), целюлозно - паперового виробництва (+3,0%), іншої неметалевої мінеральної продукції (+6,0%).

Виробництво продуктів нафтоперероблення. Вирішення проблемних питань постачання на ПАТ «Лукойл - Одеський нафтопереробний завод» нафти марки URALS через систему придніпровських магістральних нафтопроводів ВАТ «Укртранснафта» та завантаження потужностей з перероблення нафти на виконання доручення Президента України сприятиме відновленню динаміки обсягів промислового виробництва як в цілому по області, так і в галузі.

Харчова промисловість завдяки сприятливим природно-кліматичним умовам, наявності сировинного та споживчого потенціалу є найбільш інвестиційно-привабливою галуззю. Передбачається зростання обсягів виробництва **на 8,5%**.

Пріоритетні напрямки розвитку харчової промисловості у 2012 році:

- збільшення виробництва якісних продуктів для внутрішнього ринку за умов використання потужностей олійножирового виробництва;
- нарощування потенціалу підприємств консервно-овочевої продукції, підвищення її якості;
- збільшення обсягів виробництва м'ясо-молочної продукції, завантаження потужностей борошномельно-круп'яної галузі;
- підвищення конкурентоспроможності продукції виноробства.

Забезпечення позитивних тенденцій зростання обсягів виробництва у 2012 році в **олійножировій галузі** досягатиметься шляхом:

- активного нарощування обсягів виробництва з розширенням асортименту продукції ПАТ «Одеський олійножировий комбінат», ПАТ «Іллічівський олійножировий комбінат» та ЗАТ «Іллічівський олійноекстракційний завод»;
- збільшення обсягів перевантаження та переробки тропічних олій на ТОВ «Дельта Вілмар СНД» (м. Южне) та продовження побудови промислового комплексу - сучасного олійноекстракційного заводу з переробки соняшнику та ріпаку (потужність 1200 тонн насіння соняшнику на добу) та зернового складу для зберігання насіння соняшнику і ріпаку (місткість 30 тис. тонн соняшнику або 45 тис. тонн ріпаку) зі створенням 200 нових робочих місць. Це дасть можливість територіально поєднати усі стадії переробки олії в єдине ціле, мінімізувати витрати на логістику, зменшити собівартість продукції та підвищити рентабельність виробництва.

З метою стабільного забезпечення м'ясомолочною сировиною підприємств галузі, покращення ситуації в тваринництві в межах реалізації регіональної програми «Тваринництво Одещини 2011-2015» на підтримку галузі **у 2012 році передбачається виділити 30,0 млн. грн. для розвитку тваринницьких комплексів**, що сприятиме збільшенню сировинної бази для підприємств харчової промисловості – з виробництва ковбасних виробів та молочної продукції.

У 2012 році за рахунок введення в експлуатацію цеху з виробництва твердих сирів нарощуватиме обсяги виробництва ТОВ «Арцизький молзавод», швидкими темпами розвиватиметься ЗАТ «Троїцький молзавод».

У виноробстві передбачається розширення асортименту та випуск нових видів продукції (вина виноградного, шампанських вин, бренді) ЗАТ «Одесавинпром», ароматизованого газованого напою на основі натуральних вин на ПРАТ «Одеський завод шампанських вин» (+40,4%), нових видів вин (вермутів, ігристих вин) та горілки виноградної ТОВ ПТК «Шабо» (+9,0%).

За рахунок розширення номенклатури сокової продукції і дитячого харчування та виходу на нові ринки збуту збільшать обсяги виробництва СП «Вітмарк-Україна» та ВАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування».

Протягом 2012 року **передбачається відновлення виробництва цукру** на підприємствах регіону - у смт. Зеленогірське Любашівського району (Заплавський цукровий завод) та у м. Котовськ з проведенням робіт по модернізації та реконструкції потужностей підприємств.

Нарощування виробництва продукції в **машинобудуванні на 5%** прогнозується: **у виробництві машин та устаткування**.

- нових систем підготовки програми оптимального розкрою прокату - лазерного комплексу з використанням оптоволоконного лазера *ВАТ «ЗОНТ»*;

- впровадження технологічного обладнання та нарощування виробництва довгомірних кульково-гвинтових та прецезійних передач *ТОВ «ХК «Мікрон»*; виробництва промислового холодильного та вентиляційного устаткування *ТОВ «Кисеньмаш»*;

- серійного виробництва сільськогосподарської техніки *ТОВ «Велес-Агро»*, розробки нового шахтного кондиціонера *КПШ-500 ВАТ ОВО «Холодмаш»*;

- сучасних водонагрівачів та кондиціонерів, виробів клімат-комфарту *ТОВ «Укратлантік»*, нових видів настінних двоконтурних газових котлів та електричних масляних радіаторів *ТОВ «Гідропром»*.

ТОВ «Айсберг ЛТД» передбачається будівництво заводу (м. Іллічівськ) з виробництва холодильного устаткування (близько 500 нових робочих місць). Завершення будівництва першої черги заводу передбачається у грудні 2012 року.

у виробництві електронного та електричного устаткування:

Передбачається збільшення потужностей та розширення асортименту з випуску цифрових кабелів зв'язку (нагрівальних, волоконно-оптичних, силових) на *ПАТ «Одескабель»* з метою забезпечення лідируючих позицій з виробництва продукції на ринку СНД. Заплановано впровадження 2 нових технологічних ресурсозберігаючих процесів та освоєння 2 нових видів продукції. На *ТОВ «Телекарт-Прилад»* передбачається розвиток виробництва товарів широкого вжитку (тепловентилятори, конвектори, електронні ваги, касові апарати, системи контролю доступу), розвиток співробітництва з комунальними підприємствами мереж зовнішнього освітлення.

у виробництві транспортного устаткування планується:

- налагодження серійного виробництва літаків «Фермер» та «Дельфін» *ДП ОАРП «Одесавіаремсервіс»*;

- виробництво нових видів міських, міжміських, туристичних та «шкільних» автобусів *ГРП Іллічівський завод автомобільних агрегатів ЗАТ «ЗАЗ»* (приріст виробництва за рахунок збільшення обсягів виробництва автобусів у 3,7 раза та вантажних автомобілів у 1,8 раза), зокрема на виконання Державної програми «Шкільний автобус» планується виробництво **50 шкільних автобусів** для забезпечення перевезень в районах області.

На функціонування підприємств з **виробництва готових металевих виробів** останнім часом значно впливає зниження рентабельності, скорочення внутрішнього попиту та обмеження експорту продукції. Вирішенню цих питань сприятиме технічна та технологічна модернізація виробництв, використання альтернативних видів палива, налагодження виробництва металопродукції вищих технологічних переділів (з більшою доданою вартістю), що імпортується. У 2012 році на підприємствах галузі прогнозується збільшення обсягів виробництва до **3,0%**.

Збільшення обсягів виробництва очікується на *СП ТОВ «Панком-ЮН», ВАТ «Верстатонормаль», ТОВ «Таламус ЛТД»*. На *ПАТ «ВО Стальканат – Силур»* передбачається технічне переоснащення виробництва з можливістю впровадження нових видів продукції. Пріоритетним є збереження позицій на зовнішньому ринку.

Зростання обсягів виробництва **хімічної та нафтохімічної промисловості** на 1,0% забезпечуватиметься шляхом:

- переорієнтації на потреби внутрішнього ринку та реалізації активної політики створення імпортозамінного виробництва (хімічної сировини та готової продукції);

- нарощування випуску продукції з більшою часткою доданої вартості;

- створення нових технологій і товарів з більш високими якісними характеристиками і властивостями.

На *ВАТ «Одеський припортовий завод»* передбачається продовжити оновлення виробничих потужностей. Скорочення витрат сировини – стратегічне завдання для підприємства. Програмою розвитку підприємства ВАТ «Одеський припортовий завод» з 2012 по 2015 роки передбачено реконструкцію азотних потужностей.

На *ТДВ «Інтерхім»* передбачається початок будівництва нового лабораторно-виробничого корпусу з виробництва лікарських форм та субстанцій потужністю 3000 кг/на рік та створення близько 60 нових робочих місць. **Прогнозний загальний обсяг інвестицій на 2012 рік складає близько 340,0 млн.грн.** У 2012 році планується розпочати виробництво 7-9 нових готових лікарських засобів, передбачається збільшення обсягів виробництва на 30%.

На підприємствах будівельної промисловості у 2012 році прогнозується збільшення обсягів виробництва до 6,0%.

Основні напрямки розвитку галузі:

- технічне переоснащення та реконструкція виробничих потужностей;
- розробка та запровадження високоефективних енергозберігаючих технологій;
- широке залучення в господарський оборот відходів виробництва суміжних галузей промисловості.

Збільшення обсягів виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції буде досягнуто шляхом забезпечення стабільної динаміки виробництва бетону *Іллічівським ТОВ «Хай Рейз Констракшнз»* цементу - *ТОВ «Цемент»*, залізобетонних конструкцій - *ТОВ «Великодолинський завод залізобетонних конструкцій»*, бетонних блоків та елементів конструкцій - *Овідіопольським ЗАТ «Бетонекс»*, цегли - *ТОВ «Буссоль»*.

Досягнення зростання обсягів виробництва в **легкій промисловості** у 2012 році на 9,0% передбачається забезпечити шляхом нарощування обсягів виробництва *ТОВ «Белста»* (домашнього та літнього взуття), *ТОВ «Тімдресс Дебетекс»* (спеціального одягу), *ТОВ «ЮНЛ»* (дитячого трикотажу).

У 2012 році передбачається введення в експлуатацію II черги швейної фабрики *Балтського ПП «Інтект» ТМ «Nui very»* з виробництва жіночого та дитячого верхнього одягу, шкільної форми, створення 250 нових робочих місць.

На *ТОВ ТД «Грегорі Арбер»* планується розпочати пошив джинсового одягу.

2.2.2. Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу

Запорукою всебічного та послідовного соціально-економічного розвитку регіону є підвищення ефективності функціонування агропромислового комплексу.

Пріоритетні напрямки розвитку аграрного сектора економіки у 2012 році:

- поліпшення ресурсного забезпечення сільськогосподарського виробництва, підтримання наявного технічного потенціалу машино-тракторного парку;
- забезпечення виробництва сільськогосподарської продукції за прогресивними технологіями;
- модернізація систем зрошування сільськогосподарських угідь;
- розвиток ринкової інфраструктури в аграрній сфері (створення оптових (гуртових) ринків сільськогосподарської продукції);
- створення сучасної селекційної та племінної бази аграрного виробництва;
- стабілізація та розвиток тваринницької галузі області.

З метою формування сприятливих умов розвитку та ефективного функціонування агропромислового виробництва у 2012 році продовжиться реалізація регіональних програм.

В галузі рослинництва передбачається виконання заходів регіональної програми «Зерно Одещини 2011-2015». Розвиток галузі здійснюватиметься шляхом:

- надання часткової компенсації вартості придбання сільськогосподарськими товаровиробниками зернозбиральних комбайнів, тракторів;
- компенсації витрат на придбання елітного та суперелітного насіння озимих і ярих зернових та зернобобових культур.

У галузі тваринництва значна увага приділятиметься виконанню заходів регіональної програми «Тваринництво Одещини 2011-2015». Відповідно до заходів Програми передбачається:

- здійснити часткову компенсацію вартості придбання племінних ресурсів вітчизняного походження для відтворення поголів'я великої рогатої худоби, свиней, овець та птиці;
- провести часткове здешевлення вартості будівництва, реконструкції та модернізації молочнотоварних ферм;
- вивести свинокомплекс ТОВ «Агропрайм Холдинг» на проектну потужність 24 тис. гол. у Болградському районі.

Передбачається підтримка крупнотоварних сільськогосподарських підприємств, виробництво основних видів тваринницької продукції на високотехнологічних, високоінтенсивних тваринницьких комплексах та нарощування поголів'я худоби і птиці.

У 2012 році планується продовжити реалізацію наступних інвестиційних проектів:

- реконструкція молочно-товарної ферми СТОВ «Агрофірми «Петродолинське» на 600 гол. корів у Овідіопольському районі;
- реконструкція свинокомплексу ТОВ «Арцизька м'ясна компанія» на 24 тис. гол. в Арцизькому районі;
- будівництво свинокомплексу ТОВ «Агрофірма «Владівське подвір'я» на 24 тис. гол. в Іванівському районі;
- будівництво свинокомплексу замкнутого циклу ТОВ «Тарутинська аграрна компанія» на 27 тис. гол. в Тарутинському районі;
- будівництво свинокомплексу ПП «Агро-Діс» на 12 тис. гол. в Ананіївському районі.

Обсяги виробництва валової продукції сільського господарства у 2012 році становитимуть 4,9 млрд. грн. Питома вага галузі рослинництва у виробництві валової продукції становитиме 74,9%, тваринництва – 25,1%.

Обсяги виробництва зернових культур у 2012 році становитимуть 2880,3 тис. тонн, що на 15,5% більше показника програми «Зерно Одещини 2011-2015».

Прогнозовані обсяги виробництва продукції тваринництва в 2012 році становитимуть: м'яса - 72,2 тис. тонн (101,4% до рівня 2011 року); молока - 393,9 тис. тонн (100,5%), яєць – 412,0 млн. шт.(100,6%), вовни – 1420,0 тонн (110,4%).

Проводиться робота щодо будівництва оптового ринку сільськогосподарської продукції на території Біляївського району Одеської області.

У 2012 році передбачається подальша підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

З метою підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу на внутрішньому і зовнішньому ринку, гарантування продовольчої безпеки країни буде продовжена робота щодо виконання заходів Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року.

2.2.3. Розвиток транспортного потенціалу області, зв'язку та інформаційних технологій

Транспортний комплекс є однією з пріоритетних сфер господарства Одещини, з розвитком якої пов'язують економічне зростання як регіону, так і всієї країни.

Розвиток сучасної транспортної мережі та зв'язку сприятиме ефективному використанню особливостей розташування Одеського регіону і забезпечуватиме сприятливі умови для залучення значних обсягів транзитних вантажів та надання населенню якісних послуг.

Основними напрямками розвитку дорожнього господарства визначені:

- реконструкція і капітальний ремонт автодоріг державного значення з доведенням їх параметрів до нормативних вимог;
- розбудова, ремонт та утримання мережі автомобільних доріг загального користування місцевого значення із забезпеченням якісного транспортного сполучення все більшої кількості сільських населених пунктів із районними та обласним центрами, в тому числі завершення будівництва під'їздів з твердим покриттям до кожного населеного пункту області.

На автодорогах державного значення буде продовжено:

- реконструкцію автомобільної дороги «Обхід м. Одеси» ділянка км 7+956 – км 9+354, завершення робіт по правому проїзду та введення в експлуатацію об'єкта в цілому;
- роботи на об'єктах капітального ремонту автомобільної дороги Київ-Одеса;
- будівництво автомобільної дороги «Під'їзд м. Ізмаїл», км 10+300 – км 12+900, проектом плану передбачається введення об'єкта в дію.

На дорогах загального користування місцевого значення за рахунок капітальних вкладень згідно з проектом плану будуть добудовані та введені в експлуатацію автомобільні дороги Красні Окни – Новосамарка, Одеса-Вознесенськ-Новий Буг, /КПП «Лісне» - КПП «Малоярославець Перший»/ - Миколаївка.

Буде продовжено будівництво автомобільної дороги /КПП «Лісне» - КПП «Малоярославець Перший»/ - Олександрівка через Новоселівку (Тарутинський район). Для забезпечення руху великовантажного транспорту в обхід м. Рені передбачається початок будівництва автомобільної дороги «Обхід м. Рені», км 0+000- км 5+600.

З метою забезпечення надійним транспортним сполученням південних районів області передбачається розпочати **будівництво автодороги «Одеса-Рені»** за новим напрямком «Одеса - Овідіополь - Білгород-Дністровський - Монаші».

Протягом 2012 року **прогнозується збільшення обсягів переробки вантажів у торговельних портах на 1,3%**, обсягів вантажних перевезень - на 2,9%, в тому числі залізничним транспортом – на 3,3%, водним – на 3,3%, автомобільним – на 2,1%. Залученню нових та додаткових вантажів, що перероблятимуться портами, сприятиме розвиток інфраструктури портів (будівництво нових та реконструкція існуючих портових потужностей, перевантажувальних комплексів, складських приміщень, розвиток колійного господарства) та приведення тарифів у відповідність до вимог ринку транспортних послуг.

Запланований обсяг вантажопереробки на ДП «Одеський морський торговельний порт» на 2012 рік складає 29,0 млн. тонн., перевалки сухих вантажів – 16,9 млн. тонн. Прогнозується збільшення контейнерообігу на 1,5 млн. тонн. Також передбачено освоїти 812,5 млн. грн. інвестицій, у т.ч. витрати на капітальне будівництво складатимуть 780,8 млн. грн. В будівництво Контейнерного терміналу у рамках

проекту «Розвиток Карантинного молу» у 2012 році планується вкласти 636,2 млн. грн. У проект «Будівництво причалу № 35(1-3)» планується вкласти 144,6 млн. грн. Проектом передбачено будівництво універсального причалу з лівого боку Андросівського молу, який дозволить здійснювати перевалку контейнерів, генеральних чи навалочних вантажів.

Обсяг вантажопереробки ДП «Іллічівський морський торговельний порт» у 2012 році становитиме 14,5 млн. тонн. Заплановано здійснити реконструкцію причалів №№ 7,8,9, що реалізується в межах кредитного проекту «Розвиток інфраструктури Іллічівського морського торговельного порту» з Європейським банком реконструкції та розвитку; реконструкцію терміналу з причалами №№ 1,2 під перевантаження контейнерів; розвиток перевантажувального комплексу з причалами №№ 14,15 для переробки насипних та навалювальних вантажів в експортно-імпортному та транзитному напрямках.

Обсяг вантажообігу ДП «Морський торговельний порт «Южний» на 2012 рік становитиме 22,2 млн. тонн. Заплановано освоїти капітальних інвестицій на суму 1090,2 млн. грн., зокрема на капітальне будівництво причалу № 10 - 600,1 млн. грн.

Приріст вантажообігу на ДП «Ренійський морський торговельний порт» у 2012 році становитиме 26,0%. Передбачається освоїти інвестицій на рівні 2011 року. Враховуючи значний знос основних засобів (55,6%), більшу частину коштів – 83,3% буде спрямовано на модернізацію та капітальний ремонт.

Запланований обсяг вантажообігу ДП «Ізмаїльський морський торговельний порт» на 2012 рік – 6,2 млн. тонн. З метою збільшення оборотів порту передбачається: будівництво спеціалізованого перевантажувального комплексу мінеральних добрив потужністю 450 тис. тонн на рік на причалах №№ 31,32; будівництво нового перевантажувального комплексу для насипних (вугільно-рудних) вантажів на причалах №№ 27,28; модернізація порталних кранів типу «Альбатрос», «Сокіл», «Кондор» в кількості 5-6 одиниць; організаційно-технологічне удосконалення роботи причалів №№ 12-14, 16-18, 23-26.

Обсяг вантажопереробки ДП «Білгород-Дністровський морський торговельний порт» планується в розмірі 1,2 млн. тонн. Всього на реалізацію інвестиційних проектів заплановано 30,8 млн. грн.

Морським та річковим флотом ПрАТ «УДП» прогнозується перевезення вантажів у обсязі 2,5 млн. тонн. На 2012 рік передбачається збільшення обсягу перевезень вантажів р. Дунай на 2,0%.

Підвищення ефективності, модернізація та розвиток залізничного транспорту. На 2012 рік вантажообіг запланований у розмірі 61820,0 млн. тарифних тонно-кілометрів. Збільшення вантажообігу передбачено за всіма видами сполучень за рахунок зростання обсягів перевезень залізної руди, нафти, кам'яного вугілля, добрив. План по відправленню вантажів на 2012 рік складатиме 30,3 млн. тонн.

Згідно програми електрифікації залізниць України на 2011-2016 роки та з метою збільшення пропускної спроможності залізниць в цей період передбачається виконання робіт з електрифікації діляниць, у 2012 році заплановано виконання проектних робіт електрифікації діляниць Долинська – Миколаїв, Миколаїв – Колосівка.

Для забезпечення впровадження швидкісного пасажирського руху поїздів у напрямку Одеса – Київ передбачається виконання розробки схем зовнішнього електропостачання, проектних робіт з подальшим будівництвом стаціонарної тягової підстанції Роздільна та виконання проектних робіт з облаштування другого джерела живлення 110кВ на ПС Затишся з будівництвом ПЛ-110 кВ Роздільна – Затишся.

Подальший розвиток сучасної мережі зв'язку. Обсяг доходів Одеської дирекції УДППЗ «Укрпошта» у 2012 році прогнозується на рівні 142,0 млн. грн. Зростання доходів очікується отримати за рахунок збільшення послуг національної пошти в частині пересилання пріоритетної та кур'єрської пошти та фінансових послуг в частині приймання платежів, нарощування обсягів приймання передплати та доставки періодичних друкованих видань. Обсяг інвестицій в розвиток підприємства становитиме 1,9 млн. грн., які передбачається витратити на придбання нового транспорту для перевезення пошти, оснащення відділень поштового зв'язку комп'ютерною технікою, модернізацію та придбання технологічного обладнання, а також проведення капітального ремонту поштових відділень.

У 2012 році планується структурна реорганізація ПАТ "Укртелеком", що пов'язано з необхідністю зменшення витрат на утримання апарату управління. На розвиток телекомунікаційної інфраструктури планується спрямувати 26,6 млн. грн. (протягом I півріччя). Планується ввести основних фондів на суму 26,1 млн.грн., з них 22,5 млн. грн. - на нові технології та 3,5 млн. грн. - на мобільний зв'язок.

Розвиток інформатизації у 2012 році буде спрямований на виконання проектів і завдань регіональної програми Одеської області на 2011-2013 роки (Інформаційна Одещина).

Основними завданнями інформатизації у 2012 році буде:

- подальший розвиток регіональної складової інформаційної системи «Електронний уряд», у тому числі оснащення органів виконавчої влади і місцевого самоврядування комп'ютерною технікою, проведення її модернізації та забезпечення постійної працездатності;
- впровадження системи електронного документообігу з використанням електронного цифрового підпису в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування області;
- впровадження інформаційно-аналітичної системи підтримки процесів прийняття управлінських рішень на базі загального удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення обласної державної адміністрації;
- розвиток інфраструктури системи надання адміністративних послуг населенню органами влади області з використанням інформаційних технологій у тому числі через мережу Інтернет;
- створення системи відеоконференцзв'язку в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування;
- удосконалення комплексної системи захисту інформації у локальних обчислювальних мережах органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Поряд з цим, передбачається у подальшому продовження розвитку інфраструктури телемедичної мережі регіону.

2.2.4. Будівельна галузь та створення сприятливих умов для її подальшого розвитку

Головною метою у сфері формування ринку доступного житла стане створення ефективного житлового сектора, що діє на ринкових принципах і задовольняє житлові потреби основної частини населення на рівні, що відповідає їх платоспроможному попиту, а також механізмів участі держави у підтримці розвитку та функціонування цього ринку в цілому.

Сучасна економічна ситуація у будівництві області потребує державної підтримки та регулювання інвестиційних процесів. Залучення інвестиційних ресурсів

віднесено до ключових завдань розвитку регіону. Ефективна діяльність будівельних підприємств у значній мірі залежить від державної кредитної політики, оскільки нестача обігових коштів при реалізації довгострокових проектів є нагальною проблемою даної сфери.

Основним завданням подальшого розвитку будівельної галузі країни визначено дію Державної соціально-економічної програми будівництва (придбання) доступного житла на 2010-2017 роки, якою передбачено здешевлення вартості житла для громадян за рахунок державної підтримки (субсидії) на 30% від нормативної вартості за квадратний метр площі, і участь у Програмі громадян, які зареєстровані у державній черзі на поліпшення житлових умов, та мають можливість сплатити 70% від нормативної вартості житла.

Стратегічними напрямками роботи у сфері будівництва області у 2012 році стане:

- виконання заходів **регіональної програми будівництва (придбання) доступного житла в Одеській області на 2010-2017 роки** в рамках реалізації Національного проекту «Доступне житло»;

- виконання заходів **регіональної програми будівництва, реконструкції та модернізації об'єктів інфраструктури Одеської області на 2012-2015 роки**, яка передбачає розвиток соціальної та інженерної інфраструктури шляхом будівництва, капітального ремонту та реконструкції лікувальних установ, закладів освіти та спорту, водопостачання та каналізації;

- виконання заходів **регіональної програми з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2012-2016 роки**, метою якої є забезпечення житлом сільського населення регіону, у першу чергу, молодих спеціалістів, молодих сімей, працівників соціальної сфери села, сільськогосподарських формувань, обслуговуючих галузей.

- забезпечення добудови об'єктів незавершеного будівництва соціальної сфери з високим ступенем будівельної готовності.

Важливим завданням залишається оновлення та розробка містобудівної документації для легітимного ведення будівельної діяльності та реалізації інвестиційних проектів, запровадження у новому будівництві та при реконструкції існуючих будівель енергоефективних технічних рішень, енергозберігаючого інженерного обладнання та їх енергопаспортизації.

2.2.5. Енергозабезпечення та енергоефективність – запорука підвищення конкурентоспроможності економіки

Питання ефективного функціонування енергетики належать до ключових проблем розвитку області. Одеська область відноситься до енергозалежних та енергодефіцитних регіонів через відсутність власних енергогенеруючих потужностей.

Одним з головних завдань ефективного функціонування паливно-енергетичного комплексу є зміцнення енергетичної самодостатності регіону шляхом будівництва нових і модернізації існуючих енергогенеруючих потужностей та ліній електропередач.

Згідно плану Заходів з вирішення проблеми посилення енергетичної самодостатності області, забезпечення надійним електропостачанням споживачів м. Одеса та південно-західних районів області основними завданнями стануть введення в дію повітряної лінії електропередач напругою 330кВ «Аджалик – Усатове», будівництво ПС 110/6 кВ «Маразліївська», будівництво підстанції Приморська 750 кВ та заходів ПЛ – 750 – 330 кВ; будівництво та введення в експлуатацію парогазової електричної станції у м. Болград потужністю 47 МВт; будівництво та введення в експлуатацію парогазової електричної станції у м. Ізмаїл потужністю 240 МВт. Значно

підвищити самодостатність та енергетичний потенціал регіону дозволить будівництво нової Одеської ТЕЦ.

В області впроваджуватимуться проекти, спрямовані на використання заощаджуваних технологій, які передбачають альтернативні та нетрадиційні види палива. Відповідно до «Національного проекту «Енергія природи» будівництво сонячних електростанцій заплановано в Арцизькому та Біляївському районах.

В Овідіопільському районі передбачається будівництво вітроелектростанції потужністю 300 МВт. Згідно з Державною цільовою економічною програмою енергоефективності на 2010 – 2015 роки в Одеській області планується реалізація проекту з будівництва сонячних електростанцій загальною потужністю 20 МВт у Кілійському, Ренійському та Болградському районах.

В регіоні поширюється тенденція встановлення електричних та теплоаккумуляційних котлів, що також сприятиме скороченню споживання природного газу. Три проекти розроблені в Болградському та один в Арцизькому районах, які передбачають встановлення теплоаккумуляційних котлів в пологовому будинку, загальноосвітній школі та в дитячих садках. Також розроблені проекти з модернізації котельного обладнання на об'єктах соціальної сфери у Савранському, Балтському, Миколаївському, Білгород-Дністровському та Роздільнянському районах.

2.3. Покращення соціальних стандартів якості життя мешканців області

2.3.1. Розвиток ринку праці та утримання стабільної ситуації у сфері зайнятості

Економічне зростання в області неможливе без розвитку гнучкого ринку праці та створення ефективних робочих місць. На розвиток ринку праці у 2012 році впливатимуть зміни в економіці та соціальній сфері, пов'язані зі зростанням сфери матеріального виробництва.

Завдяки реалізації заходів щодо розвитку реального сектора економіки та реалізації правових і економічних механізмів, спрямованих на легалізацію зайнятості, зменшуватиметься чисельність економічно неактивного населення.

Пріоритетними напрямками у сфері зайнятості населення на 2012 рік залишаться забезпечення реалізації державної політики зайнятості, а саме підвищення економічної активності населення, сприяння повній продуктивній і вільно обраній зайнятості шляхом здійснення заходів щодо державного регулювання ринку праці, недопущення зростання безробіття.

Очікується, що чисельність економічно активного населення віком 15-70 років, розрахована за методологією Міжнародної організації праці, збільшиться у порівнянні з 2011 роком на 5,5 тис. осіб і складатиме на кінець 2012 року 1055,0 тис. осіб. Рівень зайнятості населення зросте на 0,3%. Відповідно рівень безробіття у визначенні МОП зменшиться з 5,8% у 2011 році до 5,4% у 2012 році. На зареєстрованому ринку праці передбачається незначна зміна рівня зареєстрованого безробіття, який на кінець 2012 року становитиме 1,3% до чисельності населення працездатного віку.

З метою покращення ситуації на ринку праці, забезпечення продуктивної зайнятості населення в області реалізовуватиметься обласна програма зайнятості Одеської області на 2012-2013 роки, відповідно до якої у 2012 році передбачається працевлаштувати 26,0 тис. незайнятих громадян.

Для формування ефективного ринку праці, підвищення якості та конкурентоспроможності робочої сили відповідно до потреб економіки проводитиметься робота щодо впровадження нових технологій навчання безробітних,

розширення обсягів навчання шляхом стажування з максимальним використанням навчальної бази Одеського центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості. Організація професійного навчання безробітних в основному буде орієнтована на виконання замовлень роботодавців. Всього у 2012 році професійну підготовку та підвищення кваліфікації пройдуть 8,3 тис. безробітних.

Для поліпшення матеріального становища громадян, особливо тих, хто знаходиться в стані безробіття тривалий час, центрами зайнятості разом з місцевими адміністраціями та зацікавленими підприємствами організовуватимуться оплачувані громадські роботи як захід тимчасової зайнятості населення. Передбачається у 2012 році до оплачуваних громадських робіт залучити 12,0 тис. незайнятих громадян.

В області продовжуватиметься активний процес збереження існуючих та створення сучасних високотехнологічних робочих місць відповідно до завдань модернізації економіки. За рахунок розвитку малого та середнього бізнесу розширення та реконструкції підприємств, ефективного використання їхніх наявних фінансових ресурсів передбачається створити в усіх сферах економічної діяльності 40,2 тис. робочих місць.

2.3.2. Забезпечення зростання купівельної спроможності населення (доходи населення)

Найважливішим напрямом соціально-економічної політики області щодо підвищення рівня життя людей є ***зростання грошових доходів*** як працездатного, так і не працездатного населення.

Забезпечення зростання доходів населення, зменшення їх диференціації та ліквідація заборгованості з виплати заробітної плати є одним із основних завдань державної соціальної політики.

Пріоритетом у підвищенні реальних доходів населення буде забезпечення зростання основного джерела доходів – заробітної плати працівників.

Позитивні зміни в системі оплати праці передбачається здійснити за рахунок досягнення стабільних темпів економічного зростання в сфері матеріального виробництва, легалізації тіньового сектора економіки, належного оформлення трудових відносин найманої робочої сили, зниження кількості працівників, які отримують заробітну плату, меншу за прожитковий мінімум.

Прогнозується, що у 2012 році номінальна середньомісячна заробітна плата по області становитиме 2765,0 грн. та зросте на 15%, що відповідає темпам зростання середньомісячної заробітної плати по Україні.

Проведення виваженої цінової політики сприятиме розвитку ринкових відносин, зменшенню рівня інфляції, пом'якшенню її негативних соціально-економічних наслідків, що призведе до розвитку конкуренції і, як наслідок, підвищить ефективність економіки регіону.

З метою забезпечення стабільної цінової та тарифної політики у 2012 році обласна державна адміністрація продовжуватиме роботу щодо державного регулювання цін (тарифів) шляхом встановлення граничних рівнів рентабельності виробництва, торговельних надбавок на основні продовольчі товари.

Для оперативного дослідження стану і динаміки розвитку цінових процесів на споживчому ринку області продовжиться робота з аналізу динаміки цін на хліб та основні види продовольчих товарів, тарифів на житлово-комунальні послуги у розрізі міст обласного значення та районів області.

На підставі аналітичних матеріалів будуть розроблятися пропозиції про перегляд цін, тарифів, надбавок і націнок.

2.3.3. Поліпшення демографічної ситуації, забезпечення підтримки сімей, дітей, молоді та вразливих груп населення (соціальний захист)

Демографічна ситуація в області у 2012 році характеризуватиметься зменшенням чисельності населення через його природне скорочення, проте спостерігатиметься тенденція збільшення народжуваності та незначного зменшення смертності. Позитивно впливатиме на демографічну ситуацію і міграція населення. Враховуючи природне скорочення та позитивне сальдо міграції, середньорічна чисельність населення зменшиться на 0,04% і становитиме 2386,0 тис. осіб.

У 2012 році заплановано проведення Всеукраїнського перепису населення, результати якого стануть надійною базою для інформаційного забезпечення прогнозування і управління соціально-економічним розвитком регіону, включаючи планування та реалізацію бюджетного процесу, здійснення виваженої соціально-демографічної політики, регулювання міграційних процесів, наукових розробок тощо.

У 2012 році продовжуватиметься робота щодо подальшого посилення і **вдосконалення соціальної політики щодо захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, безпритульних та бездоглядних дітей**, в першу чергу – розвитку сімейних форм виховання шляхом поширення мережі дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.

Передбачається постійне оновлення Єдиного банку даних дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах; громадян, які бажають взяти їх на виховання.

Триватиме практика виявлення на ранній стадії сімей, що опинились у складних життєвих обставинах, які не забезпечують належних умов утримання та виховання дітей. Важливим напрямком роботи залишиться своєчасне виявлення та влаштування дітей, які потрапили у кризові умови, профілактика правопорушень, запобігання бездоглядності та безпритульності через проведення профілактичних операцій та рейдів «Підліток», «Вокзал», «Вулиця», «Літо» та інших.

Здійснюватимуться заходи щодо забезпечення 100% укомплектованості кадрами мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді згідно з Типовою структурою та штатами, а також заходи щодо проведення соціальних інспектувань сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, в рамках роботи Мобільного консультаційного пункту соціальної роботи.

Планується сприяння розвитку волонтерського руху у сфері надання послуг особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, потребують сторонньої допомоги, та забезпечення постійної підготовки волонтерів у межах діяльності спеціалізованого формування «Школа волонтерів». Також будуть впроваджені заходи соціальної підтримки сімей та осіб, яких торкнулась проблема ВІЛ/СНІДу.

Діяльність органів влади у сфері соціального захисту та соціального обслуговування населення спрямовуватиметься на реалізацію пріоритетних завдань, визначених державною соціальною політикою, впровадженням економічних, правових і конституційних гарантій ветеранів війни та праці, інших громадян похилого віку, громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, інших вразливих верств населення. Значна увага приділятиметься обслуговуванню пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, наданню грошової та натуральної допомоги у вигляді продуктів харчування, одягу, взуття, палива, медикаментів тощо.

У 2012 році триватиме **реалізація обласної соціальної цільової програми «Милосердя в дії»** на 2011-2013 роки.

За рахунок коштів обласного бюджету передбачається надавати цільову адресну допомогу малозабезпеченим громадянам та сім'ям, що опинилися у скрутних життєвих обставинах, громадянам віком старше 100 років - довічні стипендії.

За рахунок коштів обласного бюджету надаватиметься цільова адресна допомога та додаткові пільги сім'ям військовослужбовців, що загинули у конфліктах, інвалідам війн та реабілітованим. Протягом 2012 року буде надано щоквартальної додаткової адресної матеріальної допомоги 400 багатодітним сім'ям, які виховують п'ять і більше неповнолітніх дітей (до 16 років).

З метою створення сприятливих умов життєдіяльності інвалідів та осіб з обмеженими фізичними можливостями протягом 2012 року продовжуватиметься робота щодо облаштування пандусами закладів освіти, культури, охорони здоров'я та установ соціального обслуговування.

2.3.4. Забезпечення доступу всіх мешканців області до медичних послуг належної якості

2012 рік визначений роком охорони здоров'я в Одеській області. Збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини, збільшення тривалості життя, підвищення рівня надання медичної допомоги населенню відносяться до основних пріоритетів соціальної політики області у сфері охорони здоров'я.

Проблеми, що склалися в медичному обслуговуванні населення, багаторічна тенденція скорочення чисельності населення та зростання рівня захворюваності обумовили запровадження нових підходів у реформуванні галузі.

Першочерговими завданнями щодо реалізації пріоритетних напрямків розвитку сфери діяльності на 2012 рік визначено: подальше реформування системи охорони здоров'я; наближення спеціалізованої медичної допомоги до сільського жителя; поліпшення забезпечення закладів охорони здоров'я кадрами, особливо у сільській місцевості; загальне зниження рівня захворюваності та смертності населення, покращення демографічних показників, підвищення заробітної плати медичним працівникам. ***Передбачається придбання 30 мікроавтобусів «швидкої допомоги» та 10 спеціалізованих реанімаційних автомобілів.***

Для задоволення потреб населення в доступній і високоякісній медичній допомозі, зміцнення матеріально-технічної та лікувально-діагностичної бази закладів охорони здоров'я та з метою удосконалення системи охорони здоров'я протягом 2012 року передбачається:

- сприяння подальшому розвитку медичних технологій та зміцнення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я;
- проведення реконструкцій та переобладнання фельдшерсько-акушерських пунктів, сільських лікарських амбулаторій, центральних районних лікарень та поліклінік для забезпечення надання медичної допомоги первинного та вторинного рівня;
- забезпечення санітарним транспортом швидкої та екстреної медичної допомоги з метою доведення кількості бригад до нормативного значення;
- придбання та будівництв житла для медичних працівників у сільській місцевості, зокрема у рамках реалізації регіональної програми з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2012-2016 роки;
- удосконалення системи закладів охорони здоров'я області (завершення будівництва інфекційного корпусу Кілійської ЦРЛ, пологового будинку Болградської ЦРЛ, поліклінічного відділення Ренійської ЦРЛ, будівництво корпусу кардіохірургічного центру обласної клінічної лікарні, перинатального центру тощо).

Найголовніше, що планується зробити у 2012 році - це будівництво лікувального корпусу Одеської обласної дитячої клінічної лікарні, яка обслуговуватиме населення всього регіону.

Проведення зазначених заходів дасть змогу вирішити питання пріоритетного розвитку первинної медико-санітарної допомоги; отримання високоякісної медико-профілактичної допомоги з особливою увагою до вразливих груп населення, упровадження уніфікованих технологій надання екстреної медичної допомоги різних рівнів, цілісного підходу до обслуговування, включаючи профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію.

В області і надалі продовжиться реалізація регіональних програм: обласна комплексна програма «Здоров'я» на 2002-2014 роки; обласна програма поліпшення медичної допомоги хворим на гемофілію в Одеській області на 2006-2012 роки; обласна цільова Програма протидії захворюванню на туберкульоз на 2008-2014 роки; обласна програма «Репродуктивне здоров'я населення Одеської області до 2015 року»; обласна цільова програма запобігання та лікування серцево-судинних і судинно-мозкових захворювань в Одеській області на 2008-2012 роки; обласна цільова програма забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки; програма імунопрофілактики та захисту населення Одеської області від інфекційних хвороб на 2010-2015 роки.

В результаті виконання заходів обласних програм передбачається знизити рівень захворюваності на вірусний гепатит на 0,1%, на серцево-судинні захворювання – на 5%; стабілізувати епідеміологічну ситуацію серед ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД, туберкульоз; знизити рівень материнської та дитячої смертності на 3%.

2.3.5. Підвищення якості та доступності освітніх послуг

Освіта – одна з найбільш масштабних і фундаментальних складових устрою держави. Освітній простір Одеської області задовольняє потреби усіх категорій населення в навчанні і вихованні, наданні різних видів освітніх послуг.

Важливим напрямом діяльності органів місцевої влади є вдосконалення і розвиток системи освіти області, оптимізація мережі освітніх закладів, створення сприятливих умов для впровадження новітніх інформаційних технологій, здобутків педагогічної науки і перспективного досвіду в навчально-виховний процес.

Основними пріоритетами розвитку сфери освіти у 2012 році визначено:

- забезпечення доступності дошкільної освіти шляхом розширення мережі дошкільних навчальних закладів, груп спеціального призначення для дітей з психофізичними вадами розвитку, сприяння відкриттю приватних дошкільних закладів;
- розширення мережі навчально – виховних комплексів «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад»;
- збільшення кількості груп короткотривалого перебування при загальноосвітніх навчальних закладах;
- вжиття необхідних заходів для організованого та якісного оздоровлення та відпочинку дітей пільгових категорій, вихованців закладів освіти обласного підпорядкування;
- удосконалення роботи з сім'єю, широке залучення батьків до освітнього процесу у дошкільних навчальних закладах;
- подальше впровадження програми реформування закладів для дітей – сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;
- вживання невідкладних заходів щодо модернізації навчально – матеріальної бази загальноосвітніх навчальних закладів, у тому числі спеціальних шкіл – інтернатів,

створення умов для інтегрованого навчання дітей з інвалідністю, насамперед, забезпечення безбар'єрного середовища;

- надання допомоги у забезпеченні подальшого навчання випускників інтернатних закладів, у першу чергу, дітей з особливими потребами;
- виділення коштів на реалізацію програми «Шкільний автобус»;
- координація діяльності вищих навчальних закладів у регіоні незалежно від їх підпорядкування і форм власності з підготовки та проведення вступної кампанії 2012 року.

Передбачається проведення щорічних Рішельєвських академічних читань з політико-правового забезпечення державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

З метою створення умов рівного доступу до здобуття жителями області якісної освіти, орієнтованої на ринкову економіку, інтеграцію в європейський та світовий освітній простір, продовжуватиметься реалізація заходів Комплексної програми «Освіта Одещини» на 2011-2014 роки.

Планується ввести в експлуатацію загальноосвітні навчальні заклади у с. Комишівка Ізмайльського району, с. Ставрове Красноокнянського району, с. Бритівка Білгород-Дністровського району, с. Надрічне Тарутинського району, с. Троїцьке Біляївського району, с. Новопетрівка Великомихайлівського району.

2.3.6. Задоволення культурних потреб особистості та збереження об'єктів культурної спадщини

У 2012 році пріоритетними напрямками мають стати: розвиток аматорського та професійного мистецтва, підтримка на конкурсних засадах культурних ініціатив та проектів громадських організацій (у тому числі національно-культурного спрямування), розвиток мистецької освіти і підтримка обдарованої молоді, діячів культури, творчих особистостей та інших учасників культурного процесу.

Головна мета діяльності галузі культури на 2012 рік - інтегрування Одеського регіону у міжнародний культурний процес та відродження привабливого іміджу.

Серед основних завдань на 2012 рік передбачається:

- завершення комплексної реставрації будівлі Одеського музею західного та східного мистецтва, будівлі обласного театру ляльок та розробка проектно-кошторисної документації з проведення капітального ремонту будівлі Одеського художнього музею;
- збереження сільських закладів культури та посилення їх матеріально-технічної бази;
- збереження книжкових фондів публічних бібліотек області, темпи оновлення яких не адекватні процесу їх фізичного зносу.

Для залучення населення до національної культури і мистецтва та підвищення якості продуктів регіональної сфери культури здійснюватиметься підтримка діяльності обласних центрів національних культур, аматорських колективів області; охорона, збереження та актуалізація культурної спадщини регіону, організація та проведення культурних та мистецьких заходів.

У 2012 році буде продовжено комп'ютеризацію бібліотек, поетапне переведення найбільш цінних екземплярів друкованих видань на електронні носії інформації.

Без збереження пам'яток історії, архітектури та містобудування неможливий зв'язок поколінь та гармонійний рух у майбутнє.

З метою збереження та популяризації **об'єктів нерухомої культурної спадщини** у 2012 році заплановано:

- виконання проектних, першочергових протиаварійних, ремонтно-реставраційних робіт на 6 пам'ятках архітектури з загальним обсягом фінансування майже 9,0 млн. грн.;

- виготовлення науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць м. Білгород-Дністровський та м. Вилкове;

- виготовлення науково-проектної документації для занесення історичного центру м. Одеси до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО;

- виконання заходів з охорони та збереження об'єктів археологічної спадщини;

- виконання робіт з благоустрою прилеглої території навколо пам'ятки всесвітнього значення «Дуга Струве» (с. Стара Некрасівка Ізмаїльського району);

- виготовлення матеріалів для Зводу пам'яток історії та культури України по Одеській області та облікової документації на 70 об'єктів культурної спадщини.

2.3.7. Підтримка розвитку туристично-рекреаційної галузі

Розвиток туристичної і санітарно-курортної сфери у 2012 році спрямовуватиметься на покращення стану рекреаційно-туристичного комплексу області, на розробку та запровадження нових туристично-екскурсійних програм, розвиток сільського, екологічного, оздоровчого туризму, підвищення якості надання туристичних послуг підприємствами туристично-рекреаційної сфери, залучення інвестиційних коштів у розбудову туристичної інфраструктури.

З метою комплексного вирішення проблемних питань та визначення пріоритетів подальшого розвитку туристичної сфери області діятиме Програма розвитку туристично-рекреаційної галузі області на 2011-2015 роки.

У 2012 році реалізовуватимуться наступні завдання:

- проведення подальшої модернізації, реконструкції та поновлення матеріально-технічної бази туристично-рекреаційних та курортно-оздоровчих об'єктів області, вдосконалення туристичної інфраструктури та її розбудову вздовж основних транспортних магістралей;

- підтримка пріоритетних напрямків розвитку, перш за все, спрямованих на розвиток економічно найбільш привабливих для регіону видів туризму, а саме: круїзного та яхтингового, оздоровчо-лікувального та пляжного, історико-пізнавального, розважального тощо;

- залучення додаткових туристичних потоків, зокрема учасників та гостей чемпіонату Європи з футболу 2012 року, до відвідувань Одеського регіону шляхом проведення рекламно-інформаційних та маркетингових заходів;

- покращення екологічного стану, соціальної та конкурентоспроможної привабливості провідних рекреаційно-туристичних комплексів області.

Створюватимуться сприятливі умови для провадження суб'єктами господарювання діяльності з надання туристичних послуг, розширюватиметься обсяг конкурентоспроможних послуг, посилюватимуться взаємозв'язки туризму з іншими галузями економіки.

Триватиме подальше формування ринкового середовища у туристично-рекреаційній сфері, спрямоване на забезпечення пріоритетності розвитку в'їзного (вітчизняного та іноземного) туризму.

Популяризація регіонального туристичного продукту на внутрішньому та зовнішньому ринках туристичних послуг здійснюватиметься шляхом участі туристичних підприємств області в різноманітних виставкових заходах, ярмарках тощо.

2.3.8. Розвиток фізичної культури і спорту

У 2012 році розвиток фізичної культури і спорту буде спрямовано на збереження і зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини.

До пріоритетних напрямів роботи у галузі фізичної культури і спорту протягом 2012 року належать:

- завершення реформування структури управління фізкультурно-спортивним рухом з введенням в штатний розпис територіальних фізкультурно-спортивних клубів у селах та селищах посад інструктора з фізичної культури;
- удосконалення підготовки спортсменів до складу національних команд, спроможних конкурувати на світовому рівні за медалі найвищого гатунку;
- реконструкція існуючих спортивних баз з обов'язковим обладнанням їх спеціальними пристроями для осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- будівництво нових та реконструкція існуючих спортивних споруд в районах області;
- забезпечення проведення обласного огляду-конкурсу на кращу постановку роботи з розвитку фізичної культури і спорту вищих досягнень серед усіх верств населення;
- проведення масових обласних змагань за програмою Всеукраїнських літніх сільських спортивних ігор, Всеукраїнського футбольного фестивалю «Даруймо радість дітям» та забезпечення участі спортсменів і збірних команд у Всеукраїнських комплексних спортивних заходах, чемпіонатах світу і Європи;
- розширення мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, професійних спортивних клубів з олімпійських та неолімпійських видів спорту;
- реконструкція спортивно-концертного комплексу «Одеський палац спорту»;
- належне утримання та ефективне використання матеріально-спортивної бази галузі та її своєчасна підготовка до весняно-літнього і осінньо-зимового сезону під час проведення місячників «Спорт для всіх – спільна турбота».

В області проводиться підготовка 15 спортсменів до участі в XXX літніх Олімпійських іграх, які пройдуть у Лондоні з 27 липня по 12 серпня 2012 року. В XIV Паралімпійських іграх 29 серпня - 9 вересня 2012 року візьмуть участь 8 спортсменів, які представлятимуть центр «Інваспорт» та виступатимуть в чотирьох видах спорту.

Значна увага приділятиметься районним, зональним та фінальним обласним змаганням сільських літніх спортивних ігор серед широких верств населення; районним, міським, обласним спартакіадам школярів, допризовної молоді, учнів системи професійно-технічної освіти, студентів ВУЗів та іншим спортивним змаганням, запланованим на 2012 рік.

2.3.9. Підвищення якості житлово-комунальних послуг для всіх верств населення шляхом реформування ЖКГ

Житлово-комунальне господарство – сфера діяльності, яка забезпечує першочергові потреби населення та суттєво впливає на створення необхідних умов для функціонування всієї області.

Сьогодні в області функціонує 178 підприємств, які надають послуги тепло-, водопостачання, водовідведення та послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій.

Основними завданнями та заходами з розвитку житлово-комунального господарства на 2012 рік визначено:

- удосконалення системи управління підприємствами і організаціями житлово-комунального господарства;
- демонополізація і розвиток конкурентного середовища;
- модернізація та заміна застарілого котельного обладнання на об'єктах житлово-комунального господарства та бюджетних установах області;
- завершення паспортизації звалищ твердих побутових відходів, приведення їх до нормативів природоохоронного законодавства;
- будівництво в області заводів з переробки твердих побутових відходів.

Одним з пріоритетів соціально-економічного розвитку області є реформування житлово-комунального господарства. Важливою складовою реформи житлово-комунального господарства є розвиток конкуренції у системі управління та обслуговування житлової сфери, а саме стимулювання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

Станом на 01.11.2011р. в області функціонує 674 об'єднання, що становить близько 18,1% від загальної кількості багатоквартирних будинків. В Одеській області функціонують 42 приватних підприємства, які обслуговують 561 житловий будинок.

У 2012 році в області функціонуватиме 2351 об'єднання, планується збільшення частки загальної площі багатоквартирного житлового фонду, що обслуговується ОСББ або іншими формами самоорганізації населення до 46,7%. Передбачається обладнати багатоквартирні будинки приладами обліку холодної води на рівні 62,5% та регуляторами температури теплової енергії - 40,0%. Прогнозується зменшення питомих витрат умовного палива на відпуск тепла на 5,0%.

Органами місцевого самоврядування та Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг України проводитиметься робота щодо приведення тарифів на житлово-комунальні послуги до економічно обґрунтованого рівня відповідно до вимог чинного законодавства.

У 2012 році передбачається підвищити рівень оплати населенням житлово-комунальних послуг по області до 100%. Для захисту малозабезпечених верств населення передбачена спрощена схема отримання субсидій.

З метою демонополізації житлово-комунального господарства в області передбачається залучення організацій усіх форм власності до надання житлово-комунальних послуг, що дозволить забезпечити реальну правову рівність господарюючих суб'єктів різних організацій та споживачів послуг.

Внаслідок розвитку конкурентних відносин у житлово-комунальному господарстві підвищиться ефективність його функціонування, що забезпечить загальне зниження витрат на утримання цієї сфери та залучення додаткових фінансових ресурсів для модернізації господарства.

2.3.10. Водні ресурси та забезпечення якісною питною водою мешканців області

Забезпечення населення області якісною питною водою є однією з найбільш важливих проблем, розв'язання якої дасть можливість зберегти здоров'я, поліпшити умови проживання та підвищити рівень їх життя.

Населення області одержує питну воду з 34 комунальних, 548 сільських та 317 відомчих водопроводів, а також 2530 колодязів громадського користування. Основними джерелами води для більшості сіл, селищ та малих міст є артезіанські свердловини, загальна кількість яких сягає понад 5 тисяч.

Заходами регіональної програми «Питна вода Одеської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року» на будівництво та модернізацію водопровідно-

каналізаційних мереж, насосних станцій та очисних споруд у 2012 році заплановано фінансування на суму 264,3 млн. грн. За ці кошти передбачається:

- продовжити роботи з реконструкції та будівництва систем водопостачання, у першу чергу в сільських населених пунктах області, буріння артезіанських свердловин в селах, де існує дефіцит питної води;
- продовжити будівництво групових водопроводів на півдні області для водопостачання населених пунктів Кілійського і Татарбунарського районів;
- забезпечити навчально-виховні та лікувальні заклади установками з доочищення питної води;
- провести подальшу модернізацію водопровідно-каналізаційного господарства м. Одеса.

На вирішення проблем, пов'язаних з забрудненням поверхневих та підземних водоносних горизонтів, за рахунок обласного фонду охорони навколишнього природного середовища передбачається продовжити будівництво та реконструкцію каналізаційних очисних споруд у містах та населених пунктах: Ананьїв, Біляївка, Кодима, Любашівка, Тарутине, Татарбунари, смт Чорноморське Комінтернівського району, с. Бритівка Білгород-Дністровського району, смт Великодолинське Овідіопільського району.

Протягом 2012 року заплановано будівництво та введення в експлуатацію 114 км водопроводів; 6,2 км каналізації; 10-ти нових артезіанських свердловин.

Продовжуватиметься виконання робіт з розчистки русел річок, захисту від підтоплення та затоплення населених пунктів області.

Пріоритетними напрямками розвитку водопровідно-каналізаційного господарства області у 2012 році має стати впровадження енергозберігаючих технологій та встановлення обладнання на спорудах з підготовки та транспортування питної води і очищення стоків, підвищення якості послуг з водопостачання та водовідведення.

2.3.11. Охорона навколишнього природного середовища

Охорона довкілля та раціональне використання природних ресурсів залишаються основними завданнями та пріоритетними напрямками природоохоронної діяльності на 2012 рік.

Для збереження біологічного і ландшафтного різноманіття та забезпечення екологічної стабільності в області необхідно збільшити частку природно-заповідного фонду шляхом утворення нових природно-заповідних об'єктів.

У 2012 році продовжиться робота по створенню в області шести заказників («Кундуки» у Татарбунарському, «Тарутинський степ» у Тарутинському, «Новопавлівський» у Ширяївському, «Селіванський» в Ананьївському, «Аліяга» та «Василівка» у Кілійському районах), національного природного парку «Куяльницький», а також здійснення природоохоронних заходів на території національного природного парку «Тузлівські лимани» та Нижньодністровського національного парку.

Незадовільний екологічний стан водних ресурсів, їх неефективне використання та відсутність системи заходів з охорони навколишнього природного середовища для забезпечення екологічної безпеки населення зумовили необхідність розроблення та виконання Регіональної програми збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2016 роки.

Також передбачається вивчення доцільності розробки Регіональної програми захисту природних ресурсів рекреаційних територій Одеської області, зокрема, Дністровського лиману.

На виконання бюджетної Програми формування національної екологічної мережі в Одеській області на 2005-2015 роки передбачається здійснення ряду заходів по збереженню та упорядкуванню об'єктів природно-заповідного фонду, серед яких розробка робочого проекту реконструкції з'єднувального каналу «Чорне море – Тилігульський лиман», упорядкування кордону для здійснення охорони в межах природно-заповідного фонду, дослідження біологічного та ландшафтного різноманіття територій, зарезервованих для заповідання, деталізація регіональної схеми формування екологічної мережі області та вибіркове обстеження долин малих річок для визначення потреб планування територій екологічної мережі Одещини.

Продовжитися виконання Регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2009-2013 роки.

Триватиме виконання заходів щодо здійснення берегоукріплення на аварійних ділянках, відновлення та ремонту аварійних ділянок захисних дамб річки Дунай, реконструкції протиповіневих гідротехнічних споруд, захисту від підтоплення. З метою створення умов екологічної безпеки життя населення у 2012 році здійснюватиметься будівництво системи відводу стічних вод від станції біологічної очистки «Північна» в м. Одеса на об'єкті «Глибоководний випуск» та реконструкція самопливних колекторів по Деволанівському спуску.

Для забезпечення встановлення меж об'єктів природно-заповідного фонду продовжитися виготовлення відповідних проектів землеустрою для 13 об'єктів загальнодержавного та 42 об'єктів місцевого значення.

Передбачається виконання заходів *Регіональної програми «Ліси Одещини на 2011 - 2015 роки»*, зокрема, планується створення нових лісів на площі 104 тис. га., що дозволить наблизити лісистість території області до оптимальної – 9%.

Актуальною залишається *проблема утилізації твердих побутових відходів*, яких щорічно утворюється близько 5 млн. м³. Більшість полігонів знаходиться у незадовільному стані та експлуатуються з порушенням природоохоронного та санітарно-епідеміологічного законодавства. У рамках вирішення цієї проблеми для зменшення техногенного навантаження на довкілля в регіоні протягом 2012 року продовжитися робота з формування реєстрів об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, місць видалення відходів, паспортизації та інвентаризації відходів.

2.3.12. Забезпечення природної та техногенної безпеки

Гострою екологічною проблемою області є значний обсяг накопичених за попередні десятиліття заборонених або непридатних для подальшого використання хімічних засобів захисту рослин, яких на території області налічується близько 1900,0 тонн.

Значна кількість об'єктів, що використовують у своїй діяльності небезпечні хімічні речовини, несуть потенційну загрозу населенню, яке проживає на прилеглий території.

З метою запобігання накопиченню токсичних відходів, їх утилізації, обмеження шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення триватиме виконання заходів *Регіональної програми поводження з токсичними відходами в Одеській області на 2008-2015 роки*.

У 2012 році та у подальшому передбачено продовжити роботу щодо остаточного вивезення з території області непридатних хімічних засобів захисту рослин та рекультивації місць їх зберігання, що дасть можливість припинити їх шкідливий вплив на навколишнє природне середовище.

Техногенно-екологічна ситуація, яка склалася в області, потребує вжиття широкого кола заходів, спрямованих на зменшення ризиків виникнення надзвичайних ситуацій та мінімізацію можливих втрат від них.

Для стабілізації та підвищення рівня техногенно-екологічної безпеки і забезпечення реагування на можливі надзвичайні ситуації, своєчасного їх попередження та ліквідації наслідків проводитиметься контроль за станом і функціонуванням потенційно небезпечних об'єктів та заходи щодо реконструкції внутрішньообласної системи оповіщення.

Значна увага приділятиметься зберігання, утилізації непридатних для використання отрутохімікатів та захисту населення від шкідливої дії іонізуючого випромінювання.

Для зменшення кількості пожеж, матеріальних збитків та кількості загиблих внаслідок пожеж триватиме робота зі створення (особливо у сільській місцевості) дієздатних підрозділів місцевої пожежної охорони та утворення на їх основі комунальних рятувальних підрозділів.

Планується організувати створення матеріального резерву всіх рівнів для запобігання виникненню і ліквідації наслідків можливих надзвичайних ситуацій згідно із затвердженою номенклатурою (не менш як 50% від потреби), а також створення страхового фонду документації на об'єктах систем життєзабезпечення і транспортного зв'язку.

2.3.13. Захист прав і свобод громадян, зміцнення законності та правопорядку

Удосконалення законодавчої бази, зміни форм і методів діяльності у сфері законності та правопорядку сприятимуть покращенню криміногенної обстановки в області; досягненню певних позитивних зрушень у боротьбі зі злочинами в економічній сфері.

У 2012 році з метою подальшої розбудови системи захисту законних прав та інтересів населення регіону необхідно реалізувати такі завдання:

- розвиток інструментів та механізмів захисту законних прав громадян шляхом надання громадянам правової допомоги в кримінальних справах за рахунок держави, покращення рівня умов утримання засуджених та осіб, взятих під варту;
- дотримання інструментів реалізації державної політики стосовно протидії торгівлі людьми та насильству в сім'ї через взаємодію органів місцевої влади з правоохоронними органами;
- організація та здійснення цільових оперативно-профілактичних операцій та рейдів, спрямованих на виявлення злочинних груп та осіб, які причетні до вчинення злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми;
- формування гендерної культури та усунення гендерних стереотипів в регіоні, дотримання дієвого механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, недопущення дискримінації в ході трудової діяльності.

Реалізація поставлених завдань забезпечить захист законних прав та інтересів громадян у різних сферах економіки, підвищить ефективність заходів протидії криміналізації економіки.

В області проводитимуться оперативно-профілактичні заходи щодо попередження та розкриття злочинів, перш за все, корисливої та корисливо-

насильницької спрямованості.

З метою активізації роботи щодо попередження учинення злочинів неповнолітніми та розкриття кримінальних діянь, роз'єднання діючих молодіжних злочинних угруповань, виявлення та вилучення з громадських та інших місць бездоглядних дітей і підлітків за окремими планами проводитимуться обласні комплексні цільові оперативно-профілактичні операції «Ялинка», «Канікули», «Літо», «Урок» тощо.

Триватиме робота з попередження і викриття фактів розповсюдження наркотиків, боротьби з наркобізнесом, запобігання контрабанді наркотиків. Проводитимуться систематичні перевірки суб'єктів господарювання всіх форм власності, які займаються обігом наркотичних засобів, психотропних, сильнодіючих і отруйних речовин та лікарських засобів.

Реалізовуватимуться заходи щодо посилення протидії незаконному обігу наркотиків у навчально-виховних закладах та на прилеглих до них територіях, викриття осіб, причетних до збуту наркотичних засобів і психотропних речовин серед учнів, молоді.

Крім того, діяльність органів внутрішніх справ спрямовуватиметься на посилення взаємодії з громадськістю, зміцнення довіри населення до їх роботи та покращення іміджу працівників міліції.

2.3.14. Розбудова громадянського суспільства

Пріоритетними напрямками діяльності органів влади у 2012 році стане налагодження конструктивного діалогу між владою і громадськістю на засадах демократичності, гласності, відкритості та прозорості, досягнення стабільної суспільно-політичної ситуації в області на основі підвищення дієздатності органів влади та зміцнення демократичних інститутів, забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики.

Основні завдання щодо сприяння розвитку громадянського суспільства на 2012 рік:

- виконання Концепції сприяння органами виконавчої влади розвитку громадянського суспільства;
- проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики;
- реалізація основних напрямів і заходів Програми сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2012-2015 роки:
- активізація громадян та ІГС у контексті демократичних механізмів участі та самоорганізації у процесі вирішення місцевих проблем;
- забезпечення належних умов для створення і діяльності ІГС в Одеській області;
- розвиток механізмів співпраці органів влади з ІГС у вирішенні пріоритетних проблем територіальних громад;
- підвищення професійного рівня та інституційної спроможності ІГС та місцевих органів влади.

III. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ НА 2013 - 2014 РОКИ

Реалізація заходів Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2012 рік повинна стати основою для побудови стійкої та конкурентноздатної економіки на 2013-2014 роки.

Діяльність органів місцевого самоврядування та виконавчої влади протягом 2013-2014 років буде спрямована на подальше вирішення проблем соціально-економічного розвитку, стабілізацію та динамічне зростання усіх сфер економіки області, що має стати підґрунтям для підвищення рівня життя мешканців районів і міст Одеської області.

Пріоритетними напрямками розвитку області залишатимуться:

- *розбудова сучасної індустрії;*
- *розвиток високопродуктивного аграрного виробництва;*
- *розбудова та модернізація транспортної інфраструктури;*
- *якісний розвиток туристично-рекреаційної сфери;*
- *розбудова інфраструктури соціальної сфери та досягнення нової якості життя.*

За напрямком «Розбудова сучасної індустрії» прогнозується:

–збільшити обсяги промислового виробництва у 2013 році до 8,0%, у 2014 – 10,0%, обсяги експорту продукції до 8-12% щорічно, удосконалити його галузеву структуру за рахунок розвитку пріоритетних галузей промисловості;

–збільшити частку інноваційно-активних підприємств в загальній кількості промислових підприємств у 2013 році до 17%, у 2014 – 19%, що дасть можливість значно підвищити рівень задоволення зростаючих потреб в сучасних видах промислової продукції;

–створити робочі місця, у тому числі у 2013 році – 4,5 тис. місць, у 2014 – 5,0 тис. місць, що дасть можливість збільшити надходження до місцевих бюджетів;

–забезпечити високу якість виробництва продуктів харчування шляхом впровадження на підприємствах харчової промисловості нових сучасних технологій;

–стимулювати в регіоні власне виробництво продукції для зменшення частки на регіональному ринку імпортованих товарів;

–розвиток будівельної галузі на якісно новому сучасному рівні, який забезпечить потреби регіону у будівельних конструкціях та матеріалах, що дасть змогу підвищити рівень забезпеченості громадян доступним житлом;

–подальшу розробку та виробництво нових літаків сільськогосподарської авіації на Одеському підприємстві «Одесавіаремсервіс»;

–провести удосконалення дозвільної системи у сфері господарської діяльності та реалізації спрощення процедур входження в бізнес, усунення зайвих регуляторних бар'єрів на шляху розвитку підприємництва, розвитку механізмів фінансово-кредитної підтримки суб'єктів малого бізнесу;

–продовжити роботу щодо реалізації проекту створення індустріальних (промислових) парків;

–створити сприятливий інвестиційний клімат в регіоні для активного інвестування й інноваційні проекти коштів українських інвесторів.

За напрямком «Розвиток високопродуктивного аграрного виробництва» передбачається:

- удосконалити інфраструктуру зернового ринку та контроль за якістю зерна;
- провести модернізацію систем зрошування сільськогосподарських угідь;
- проваджувати ресурсозберігаючі, екологічно безпечні технології вирощування сільськогосподарських культур;
- забезпечити фінансову підтримку сільськогосподарського виробництва за рахунок коштів місцевих бюджетів;
- підвищити ефективність виробництва та ліквідувати збитковість основних видів продукції тваринництва;
- здійснити будівництво і реконструкцію елеваторів та комплексів перевалки зерна;
- нарощувати чисельність поголів'я великої рогатої худоби, зокрема молочних порід (у 2013 році – 203,6 тис. голів, у 2014 – 205,8 тис. голів, в тому числі корів – 106,5 тис. голів та 107,1 тис. голів відповідно)
- здійснити реконструкцію та будівництво тваринницьких комплексів і ферм.

За напрямком «Розбудова та модернізація транспортної інфраструктури» заплановано:

- продовжити реконструкцію та капітальний ремонт автодоріг державного значення з доведенням їх параметрів до нормативних вимог;
- продовжити реконструкцію, будівництво та капітальний ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення;
- продовжити будівництво автомобільної дороги державного значення Одеса - Рені (на Бухарест) за новим напрямком «Одеса - Овідіополь - Білгород-Дністровський - Монаші» з мостовим переходом через Дністровський лиман;
- створити сучасні спеціалізовані високотехнологічні перевантажувальні термінали (будівництво зернового терміналу ДП «Білгород-Дністровський морський торговельний порт»), збільшити потужність морських портів (придбання морського буксиру та нової перевантажувальної техніки);
- забезпечити збалансований розвиток інфраструктури морських торговельних портів шляхом подальшої реалізації інвестиційних проектів: «Розвиток Карантинного молу», «Розвиток залізничного господарства», «Будівництво Сухого порту», «Будівництво заводу з переробки ріпаку» ТОВ «Дунай Пром Агро», «Комплекс з перевалки наливних вантажів (олія соняшника, ріпаку, меляси та інші)» ТОВ «Рені-Термінал» та інші. Також заплановано створити спеціалізований перевантажувальний комплекс з перевантаження сипучих мінеральних добрив на причалах №№ 31,32 (ДП «Ізмаїльський морський торговельний порт»);
- провести днопоглиблювальні роботи на підхідному каналі та операційній акваторії Іллічівського порту до 15м;
- забезпечити щорічний приріст обсягів перевезень вантажів річковим флотом щонайменше на 5% за рахунок підтримання у технічно справному стані наявного в експлуатації самохідного і несамохідного річкового флоту (за умови сприятливих гідро-навігаційних умов на р. Дунай);
- завершити модернізацію сліпу Кілійського СБСРЗ для розширення виробничих потужностей заводу;
- подальше оновлення рухомого складу та здійснення будівництва і капітального ремонту колій.

За напрямком «Якісний розвиток туристично-рекреаційної сфери» прогнозується:

- реалізація проектів з розвитку туристичної інфраструктури, у тому числі міжнародних проектів;
- будівництво інфраструктурних об'єктів, популяризація активних форм відпочинку, проведення різноманітних спортивно-оздоровчих заходів, змагань;
- будівництво яхт-клубів у морських торговельних портах міст Южного та Білгорода-Дністровського;
- будівництво інфраструктурних об'єктів, популяризація активних форм відпочинку, проведення різноманітних спортивно-оздоровчих заходів, змагань;
- облаштування інфраструктурних об'єктів для організації спеціалізованих видів туризму;
- створення нових туристичних маршрутів та брендів, формування сучасних затребуваних туристських продуктів та розширення переліку туристичних послуг;
- популяризація заходів, здатних привернути додаткову кількість туристів і відпочиваючих до відвідування регіону, та стати складовими туристичних програм з подійного туризму (фестивалі, туристичні салони, виставки, ярмарки, театралізовані шоу тощо);
- інформаційно-рекламне забезпечення туристично-рекреаційної сфери;
- розвиток морської туристичної інфраструктури, залучення інвестиційних коштів, створення нових робочих місць;
- підвищити конкурентоспроможність регіонального туристичного продукту та туристичної привабливості області;
- провести інвентаризацію та впорядкування земель рекреаційного і природоохоронного призначення;
- провести екологічний благоустрій ландшафтних парків природно-заповідного фонду;
- прийняття рішень про оголошення природних територій курортами місцевого значення, зокрема, в Овідіопольському районі;
- відновлення оздоровчо-рекреаційного потенціалу території Куяльницького лиману.

За напрямком «Розбудова інфраструктури соціальної сфери та досягнення нової якості життя» передбачається:

- охопити дошкільною освітою не менше 85% дітей, у тому числі 100% дітей 5-річного віку;
- стовідсотково забезпечити школи I-II та I-III ступенів навчально-комп'ютерними комплексами та підключення їх до мережі Інтернет;
- будівництво освітніх об'єктів (школи: с. Усатове, Біляївського району, смт. Чорноморське Комінтернівського району, с. Бурдівка Роздільнянського району, с. Міняйлівка Саратського району, с. Садове Арцизького району; дитячі садки: с. Кароліно-Бугаз Овідіопольського району, смт. Великомихайлівка, с. Баранове Іванівського району, с. Броска Ізмаїльського району);
- будівництво корпусу кардіохірургічного центру обласної клінічної лікарні у м. Одеса;
- будівництво Центру професійної реабілітації інвалідів у Роздільнянському районі;
- будівництво терапевтичного відділення центральної районної лікарні у

сmt. Красні Окни;

- здійснити комплекс заходів щодо запобігання інфекційним, передусім соціально-небезпечним захворюванням ВІЛ-інфекції/СНІДу і туберкульозу;

- забезпечити населення сільської місцевості медичними послугами ФАПів або пунктів сімейного лікаря;

- створити єдину систему екстреної медичної допомоги населенню області;

- подальший розвиток об'єктів фізичної культури і спорту (реконструкція з розширенням Палацу спорту у м. Одеса, будівництво спортивного комплексу у м. Арциз та стадіону в сmt. Сарата);

- будівництво будинку культури в с. Троїцьке Біляївського району;

- сприяти відродженню та збереженню об'єктів культурної спадщини, у тому числі проведенню першочергових, протиаварійних та реставраційних робіт на спорудах Аккерманської фортеці (м. Білгород-Дністровський);

- продовжити роботу з впровадження енергозберігаючих технологій у житлових будинках та на об'єктах комунального господарства;

- сприяти розвитку нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії;

- сприяти задоволенню потреби регіону в енергетичних ресурсах шляхом будівництва повітряної лінії електропередач «Новоодеська – Арциз» та ПС 110/6 кВ «Маразліївська»;

- підвищити рівень газифікації сільських населених пунктів;

- забезпечити подальше будівництво групових водопроводів в районах області з метою забезпечення сільських населених пунктів питним водопостачанням (Кілійський та Татарбунарський групові водопроводи);

- будівництво напірного колектора та КНС у м. Котовськ;

- реалізація екологічних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

- вжити природоохоронних заходів щодо збереження причорноморських лиманів: Куяльницький, Тузлівський, Тилігульський, Хаджибейський, Будацький.

Виконання завдань, визначених у основних напрямках розвитку регіону, відбуватиметься завдяки узгодженій діяльності із центральними органами виконавчої влади з питань розв'язання актуальних проблем галузевого та регіонального розвитку, шляхом поліпшення інвестиційного клімату, посилення мотивації органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади щодо зміцнення місцевих бюджетів, розширення фінансово-економічних можливостей територіальних громад та реалізації проекту «Народний бюджет» з вирішенням конкретних потреб мешканців міст та районів області.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2012 РІК

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік. рез-тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
Розвиток сфери матеріального виробництва					
Обсяг продукції промисловості у порівнянних цінах у % до попереднього року	%	102,9	85,0	105,0	x
у тому числі по галузях:					
Добувна промисловість	%	109,1	80,0	102,0	x
Переробна промисловість, в тому числі:	%	102,6	85,0	105,5	x
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	%	114,7	80,0	108,5	x
Хімічна та нафтохімічна промисловість	%	131,7	101,0	101,0	x
Машинобудування	%	90,8	125,0	105,0	x
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	%	92,9	90,0	103,0	x
Легка промисловість	%	109,6	125,0	107,0	x
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	%	104,3	112,0	106,0	x
Виробництво продуктів нафтоперероблення	%	70,8	0,0	0,0	x
Виробництво найважливіших видів промислової продукції					
Аміак синтетичний	тис. тонн	1122,1	1155,0	1169,0	101,2
Добрива азотні мінеральні чи хімічні	тис. тонн	430,9	433,0	436,5	100,8
Цемент	тис. тонн	213,1	330,0	346,5	105,0
Олія соняшникова	тис. тонн	368,0	369,8	377,2	102,0
Борошно	тис. тонн	98,1	98,3	101,3	103,0
Вироби хлібобулочні	тис. тонн	85,9	82,0	84,0	102,4
М'ясо, включаючи субпродукти, всього	тис. тонн	2,3	1,9	1,95	102,6
Сири жирні	тис. тонн	2,03	1,47	1,50	102,0
Соки фруктові та овочеві, нектари	тис. тонн	45,9	41,3	42,2	102,2
Овочі консервовані натуральні	тис. тонн	21,9	21,6	21,9	101,4
Вино виноградне	тис. дал	12928,7	3975,0	4500,0	113,2
Валова продукція сільського господарства					
По всіх категоріях господарств у цінах 2005 року, всього	млн. грн.	4641,3	4920,1	4970,0	101,0
у т.ч. рослинництва	млн. грн.	3329,4	3685,1	3722,0	101,0
тваринництва	млн. грн.	1311,9	1235,0	1248,0	101,1
Виробництво основних видів сільськогосподарської продукції					
Зернові культури (у вазі після доробки)	тис. тонн	2928,7	3155,5	2880,3	91,3
Олійні культури, всього	- “ -	599,1	598,4	542,1	90,6
у тому числі соняшник	- “ -	328,0	402,4	442,1	109,9

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік. рез-тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
ріпак	- “ -	271,1	196,0	100,0	51,0
Овочі	- “ -	473,6	506,7	530,4	104,7
Плоди і ягоди	- “ -	74,3	86,0	88,6	103,0
Виноград	- “ -	175,1	200,7	202,7	101,0
Реалізація худоби та птиці (у живій вазі)	- “ -	68,6	71,2	72,2	101,4
Молоко	- “ -	403,8	391,8	393,9	100,5
Яйця	млн. шт.	584,5	409,2	412,0	100,7
Вовна у фізичній вазі	тонн	1456,0	1286,0	1420,0	110,4
Фінансові показники					
Надходження податків і платежів до бюджетів усіх рівнів	млн. грн.	18096,6	21729,3	22647,5	104,2
Доходи місцевих бюджетів (без трансфертів з держбюджету)	млн. грн.	4123,8	4373,6	4822,1	110,3
Видатки місцевих бюджетів (з дотацією вирівнювання з державного бюджету)	млн. грн.	6020,8	6959,2	7466,6	107,3
Загальна сума кредитів, наданих комерційними банками суб'єктам господарювання	млн. грн.	20282,1	20850,0	21560,0	103,4
Обсяг зовнішньоторговельного обороту	млн. дол. США	7515,2	7538,5	8291,1	109,9%
у % до попереднього року	%	118,9	100,3	109,9	х
Загальні обсяги експорту (товарів та послуг)	млн. дол. США	2834,1	3065,4	3305,8	107,8
у % до попереднього року	%	105,9	108,2	107,8	х
Обсяг експорту товарів, всього	млн. дол. США	1684,4	1674,3	1791,5	106,9
у % до попереднього року	%	116,5	99,4	106,9	х
у тому числі за товарною структурою:					
продовольчі товари та сировина для її виробництва	млн. дол. США	549,6	471,8	520,3	110,3
- нафта та продукти її переробки	- “ -	465,9	20,0	24,5	122,5
- продукти неорганічної хімії (аміак)	- “ -	202,3	285,2	290,2	101,8
- добрива	- “ -	206,0	330,7	378,4	114,4
- текстиль та текстильні вироби		6,4	9,0	9,8	108,9
- чорні та кольорові метали, вироби з них	- “ -	104,8	160,7	191,2	118,9
- механічне обладнання, машини та механізми, електрообладнання та їх частини, прибори та апаратура	- “ -	67,7	85,1	93,2	109,5
- транспортні засоби та шляхове обладнання	- “ -	14,3	3,0	4,2	140
Обсяг експорту послуг	млн. дол. США	1149,7	1391,1	1514,3	108,9
у % до попереднього року	%	92,4	121	108,9	х
Обсяг імпорту (товарів та послуг) – всього	млн. дол. США	4681,0	4473,1	4985,3	111,4
у % до попереднього року	%	128,5	95,5	111,5	х

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік. рез-тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
Обсяг імпорту товарів	млн. дол. США	4481,9	4250,2	4748,6	111,7
у % до попереднього року	%	128,9	94,8	111,7	х
у тому числі за товарною структурою:		-	-	-	
- продовольчі товари та сировина для їх виробництва	млн. дол. США	831,8	652,2	728,4	111,7
- нафта та продукти її переробки	- “ -	1151,4	1376,5	1596,7	115,9
- продукти хімічної промисловості	- “ -	153,0	134,4	156,6	116,5
- пластмаси, каучук	- “ -	174,2	165,1	185,3	112,2
- текстиль та текстильні вироби	- “ -	537,2	332,9	366,2	110,0
- чорні та кольорові метали, вироби з них	- “ -	248,2	255,7	275,5	107,7
- механічне обладнання, машини та механізми, електрообладнання, прибори	- “ -	406,3	407,1	442,8	108,8
- транспортні засоби та шляхове обладнання	- “ -	202,5	197,2	221,7	112,4
Обсяг імпорту послуг	млн. дол. США	199,1	222,9	236,7	106,2
у % до попереднього року	%	117,8	111,9	106,2	х
Обсяг прямих іноземних інвестицій - всього	млн. дол. США	1107,3	1190,3	1316,5	110,6
у % до попереднього року	%	106,3	107,5	110,6	х
Обсяг прямих іноземних інвестицій з початку року	млн. дол. США	65,4	114,0	130,5	114,5
Обсяг прямих іноземних інвестицій на душу населення	дол. США	472,9	521,0	567,0	108,8
Показники рівня життя і розвитку соціальної сфери					
Оборот роздрібної торгівлі (з урахуванням товарообороту як юридичних, так і фізичних осіб) – в діючих цінах	млн. грн.	31184,5	40273,2	46716,9	116,0
Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібною торгівлі та ресторанного господарства – в діючих цінах	млн. грн.	18007,4	21999,3	25409,2	115,5
Роздрібний товарооборот підприємств на одну особу – в діючих цінах	грн.	7535,1	9210,0	10223,1	111,0
Обсяги реалізованих послуг, всього – в діючих цінах	млн. грн.	19610,7	22128,4	23677,4	107,0
в тому числі обсяг реалізації платних послуг населенню – у діючих цінах	млн. грн.	2682,4	3184,0	3343,2	105,0
Забезпечення населення лікарняними закладами у розрахунку на 10 тис. жителів	ліжок	80,8	76,7	76,7	100,0
Забезпеченість населення амбулаторно-поліклінічними закладами у розрахунку на 10 тис. жителів	відв. за зміну	175,2	174,8	174,8	100,0
Охоплення дітей дошкільними закладами у % до кількості дітей відповідного віку	%	61,0	71,0	80,0	х

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік. рез-тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
Показники фонду оплати праці та середньомісячної заробітної плати					
Фонд оплати праці робітників, службовців	млн. грн.	13088,5	14891,8	17253,6	115,9
у тому числі:					
виробнича сфера (без сільського господарства)	млн. грн.	6450,5	7339,2	8503,2	115,9
сільське господарство, мисливство та лісове господарство	млн. грн.	435,2	500,5	580,0	115,9
невиробнича сфера	млн. грн.	6202,8	7052,1	8170,4	115,8
Середньоспискова чисельність робітників і службовців	тис. чол.	533,1	516,0	520,0	100,8
Середньомісячна заробітна плата робітників і службовців	грн.	2046,0	2405,0	2765,0	115,0
Обсяг інвестицій в основний капітал за рахунок усіх джерел фінансування					
у фактичних цінах	млн. грн.	8009,0	7528,5	8657,8	115,0
Обсяг інвестицій в основний капітал на одну особу	грн.	3371,8	3153,9	3628,6	115,1
Обсяг інвестицій у житлове будівництво	млн. грн.	1521,8	1552,5	1568,1	100,1
Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування	тис. кв. м	639,8	640,0	650,0	101,6

Основні показники розвитку транспорту і зв'язку

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік. рез- тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
Довжина автомобільних шляхів загального користування, всього	тис. км	8299,7	8299,7	8314,1	100,2
Обсяги вантажних перевезень, всього	млн. т	35,7	37,5	38,6	102,9
в тому числі:					
залізничним транспортом	млн. т	27,5	30,0	31,0	103,3
автомобільним транспортом	млн. т	4,4	4,38	4,47	102,1
водним транспортом	млн. т	3,8	3,0	3,1	103,3
Обсяги пасажирських перевезень, всього,	млн. чол.	314,9	318,0	324,4	102,0
в тому числі:					
залізничним транспортом	млн. чол.	33,7	32,79	33,0	100,6
автотранспортом загального користування	млн. чол.	194,1	196,0	200,0	102,0
Обсяг переробки вантажів у торговельних портах та на промислових причалах	млн. т	84,0	97,7	99,0	101,3
Доходи від послуг зв'язку всього,	млн. грн.	2288,9	2174,4	2175,0	100,0
в тому числі населенню	млн. грн.	995,5	996,0	1000,0	100,4

Основні показники ринку праці Одеської області

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік.вик.	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
Середньорічна чисельність населення	тис. чол.	2389,9	2387,0	2386,0	100
Середньорічна чисельність населення у віці 15-70 років	тис. чол.	1816,5	1816,5	1814,5	99,9
Чисельність населення у віці 15-70 років, зайнятого економічною діяльністю (у середньому за рік) всього,	тис. чол.	1044,5	1049,5	1055,0	100,5
у тому числі працездатного віку	тис. чол.	962,5	966,6	971,7	100,5
Рівень зайнятості населення у віці 15-70 років у відсотках до населення відповідної вікової групи,	%	57,5	57,8	55,8	x
у тому числі працездатного віку	%	65,3	65,6	66,0	x
Чисельність безробітного населення у віці 15-70 років, визначена за методолог. МОП (у середньому за рік),	тис. чол.	68,0	65,0	60,5	93,1
у тому числі працездатного віку	тис. чол.	68,0	65,0	60,5	93,1
Рівень безробіття, визначений за методологією МОП, у відсотках до економічно активного населення у віці від 15 до 70 років	%	6,1	5,8	5,4	x
Чисельність зареєстрованих безробітних (на кінець року)	тис. чол.	20,6	18,0	19,3	107,2
Рівень зареєстрованого безробіття (на кінець року), у відсотках до населення працездатного віку	%	1,4	1,2	1,3	x
Кількість створених нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності, всього	тис. місць	37,6	45,6	40,2	88,2

Показники діяльності малих підприємств

Показники	Одиниця виміру	2010 рік факт	Роки 2011 рік очік. рез- тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
Кількість малих підприємств, всього	од.	16482	16800	17200	102,3
Середньоспискова чисельність працюючих	тис. чол.	120,7	122,0	124,0	101,6
Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) у діючих цінах	млн. грн.	30406,6	31750,0	32300,0	101,7
Питома вага обсягів реалізації малими підприємствами товарів (робіт, послуг) від загального обсягу в регіоні	%	23,0	23,4	24,0	x
Питома вага надходжень від суб'єктів малого підприємництва у Зведеному бюджеті Одеської області (без	%	28,3	28,8	29,2	x

врахування митних платежів)					
-----------------------------	--	--	--	--	--

**Показники розвитку установ охорони здоров'я,
підпорядкованих обласному управлінню охорони здоров'я облдержадміністрації**

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік. рез-тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
Кількість лікарняних закладів,	одиниць	119	108	90	83,3
у тому числі у сільській місцевості	-“-	35	28	10	35,7
Кількість лікарняних ліжок,	тис. ліжок	19,220	18,255	18,255	100,0
у тому числі у сільській місцевості	-“-	0,740	0,625	0,625	100,0
Кількість лікарняних ліжок на 10 тис. населення,	ліжок	80,8	76,7	76,7	100,0
у тому числі у сільській місцевості	-“-	9,3	7,8	7,8	100,0
Ємність амбулаторно-поліклінічних закладів,	тис. відв. за зміну	41,703	41,613	41,612	100,0
у тому числі у сільській місцевості	-“-	6,660	6,570	6,570	100,0
Ємність амбулаторно-поліклінічних закладів на 10 тис. населення,	відвід. за зміну	175,2	174,8	174,8	100,0
у тому числі у сільській місцевості	-“-	83,4	82,3	82,3	100,0
Кількість лікарів усіх спеціальностей,	тис. чол.	8,7	8,6	8,7	101,0
у тому числі у сільській місцевості	-“-	0,45	0,44	0,4	90,9
Кількість лікарів усіх спеціальностей на 10 тис. населення,	чол.	36,4	36,3	36,4	100,2
у тому числі у сільській місцевості	-“-	5,6	5,5	5,6	101,8
Кількість населення на одного лікаря,	чол.	275	275	275	100,0
у тому числі у сільській місцевості	-“-	1782	1818	1920	105,6
Кількість середнього медичного персоналу,	тис. чол.	18,0	17,7	18,0	101,7
у тому числі у сільській місцевості	-“-	2,1	2,1	2,1	100,0
Кількість середнього медичного персоналу на 10 тис. населення,	чол.	75,6	74,3	73,5	98,9
у тому числі у сільській місцевості	-“-	26,6	26,5	26,5	100,0
Кількість населення на одного середнього медичного працівника,	чол.	132	135	135	100,0
у тому числі у сільській місцевості	-“-	376	377	377	100,0
Кількість ФАПів,	одиниць	563	538	534	99,3
у тому числі у сільській місцевості	-“-	563	538	534	99,3

Показники розвитку освіти

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік. рез-тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
1. Дошкільні заклади освіти					
Кількість дошкільних закладів всього,	одиниць	763	780	790	101,3
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	289	290	300	103,4
у сільській місцевості	-“-	474	490	490	100
Кількість місць в постійних дошкільних закладах всього,	місць	56607	57280	57420	100,2
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	34133	34922	34520	98,8
у сільській місцевості	-“-	22474	22358	22900	102,4
Кількість дітей у постійних дошкільних закладах всього,	чоловік	66527	67556	67600	100,1
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	47117	46888	47600	101,5
у сільській місцевості	-“-	19410	20668	20000	96,8
Охоплення дітей постійними дошкільними закладами (у % до загальної кількості дітей відповідного віку) всього,	%	61	71	80	113,0
у тому числі:					
у міських поселеннях	%	73	87	85	97,7
у сільській місцевості	%	47	55	75	104,3
2. Загальна середня освіта					
Кількість денних загальноосвітніх навчальних закладів всього,	одиниць	933	895	895	100,0
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	306	303	303	100,0
у сільській місцевості	-“-	627	592	592	100,0
Кількість учнів у денних загальноосвітніх навчальних закладах,	чоловік	230107	231216	231216	100,0
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	144460	147945	147945	100,0
у сільській місцевості	-“-	85647	83271	83271	100,0
Кількість учителів у денних загальноосвітніх навчальних закладах всього,	чоловік	25095	24541	24541	100,0
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	13199	13018	13018	100,0
у сільській місцевості	-“-	11896	11523	11523	100
Введення в дію загальноосвітніх	учн.	-	32765	41099	125,4

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік. рез-тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
навчальних закладів за рахунок усіх джерел фінансування всього,	місць				
у тому числі:					
у міських поселеннях	-“-	-	25608	-	-
у сільській місцевості	-“-	-	7157	41099	574,3
3. Професійно-технічна освіта					
Кількість професійно-технічних закладів, всього,	одиниць	37	37	37	100,0
у т.ч. філії	одиниць	5	5	5	100,0
- з них заклади, які готують робітників з наданням повної загальної середньої освіти	-“-	27	27	27	100,0
Загальна чисельність учнів, всього	чоловік	14926	18388	18100	98,4
Прийом, всього	чоловік	7166	8862	8400	94,8
Випуск кваліфікованих робітників, всього	чоловік	7029	7293	7167	98,3
Працевлаштування, всього (у відсотках до загальної кількості випускників)	%	100	100	100	100,0
4. Вищі навчальні заклади					
Кількість вищих навчальних закладів, всього,	одиниць	56	56	56	100,0
у тому числі:					
державних	-“-	48	48	48	100,0
недержавних	-“-	8	8	9	112,5

Показники розвитку культури

Показники	Один. виміру	2010 рік факт	2011 рік очік. рез- тат	2012 рік прогноз	2012 р. до 2011 р., %
Кількість закладів культури клубного типу всього,	одиниць	742	736	736	100,0
у міських поселеннях	-“-	51	51	51	100,0
у сільській місцевості	-“-	691	685	685	100,0
Кількість театрів	одиниць	6	6	6	100,0
	місць	4555	4555	4555	100,0
Кількість концертних (філармонічних) залів	одиниць	1	1	1	100,0
	місць	980	980	980	100,0
Кількість дитячих шкіл естетичного виховання	одиниць	68	68	68	100,0
Кількість учнів у дитячих школах естетичного виховання	тис. чол.	16,711	17,126	17,126	100,0

**Перелік регіональних програм,
реалізація яких буде здійснюватись у 2012 році**

№ п/п	Назва програми	Затверджено рішенням обласної ради	Відповідальний виконавець
1	Програма правової освіти населення Одеської області на 2009-2013 роки	від 25.10.2002р. № 55-XXIV	Головне управління юстиції в Одеській області
2	Обласна комплексна програма «Здоров'я» на 2002-2014 роки	25.10.2002р. № 56-XXIV	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації
3	Програма забезпечення житлом молоді Одеської області на 2003-2012 роки	від 08.07.2003р. № 182-XXIV	Головне управління капітального будівництва облдержадміністрації; Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації
4	Програма формування національної екологічної мережі в Одеській області на 2005-2015 роки	від 18.11.2005р. № 705-IV	Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області
5	Обласна програма поліпшення медичної допомоги хворим на гемофілію в Одеській області на 2006-2012 роки	від 23.12.2005р. № 739-IV	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації
6	Обласна цільова Програма протидії захворюванню на туберкульоз на 2008-2014 роки	від 17.08.2007р. № 304-V	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації
7	Обласна програма «Репродуктивне здоров'я населення Одеської області до 2015 року»	від 20.12.2007р. № 397-V	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації
8	Обласна цільова програма запобігання та лікування серцево-судинних і судинно-мозкових захворювань в Одеській області на 2008-2012 роки	від 20.12.2007р. № 398-V	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації
9	Обласна цільова програма недержавного (додаткового) пенсійного забезпечення працівників бюджетної сфери обласного підпорядкування та посадових осіб місцевого самоврядування на 2008-2017 роки	від 29.02.2008р. № 468-V	Головне управління праці та соціального захисту населення облдержадміністрації
10	Регіональна цільова програма заміни, капітального ремонту та технічної експертизи ліфтів на 2008-2012 роки	від 06.06.2008р. № 526-V	Головне управління капітального будівництва облдержадміністрації
11	Регіональна програма впровадження програмно-технічного комплексу автоматизованої системи проведення технічного огляду транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів (ПТК АСПТО) на період 2008-2012 років	від 06.06.2008р. № 528-V	Управління морегосподарського комплексу, транспорту та зв'язку облдержадміністрації; КП «Обласний інформаційно-аналітичний центр»
12	Комплексна програма розвитку мереж телерадіомовлення Одеської області на 2008-2015 роки	від 12.09.2008р. № 593-V	Управління морегосподарського комплексу, транспорту та зв'язку облдержадміністрації
13	Регіональна програма будівництва, реконструкції та утримання місцевих пунктів пропуску через українсько-молдовський державний кордон у межах Одеської області на період до 2015 року	від 12.09.2008р. № 595-V	Головне управління капітального будівництва облдержадміністрації
14	Регіональна програма поводження з токсичними відходами в Одеській області на 2008-2015 роки	від 14.11.2008р. № 660-V	Управління з питань надзвичайних ситуацій облдержадміністрації

№ п/п	Назва програми	Затверджено рішенням обласної ради	Відповідальний виконавець
15	Обласна цільова програма підготовки та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Одеській області	від 28.01.2009р. № 739-V	Головне управління економіки облдержадміністрації
16	Програма відпочинку та оздоровлення дітей Одеської області на 2009-2012 роки	від 20.03.2009р. № 782-V	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації
17	Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2009-2013 роки	від 11.09.2009р. № 917-V	Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області
18	Обласна цільова програма забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки	від 03.12.2009р. № 989-V	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації
19	Програма підтримки розвитку національних меншин та діяльності національно-культурних товариств Одеської області на 2010-2012 роки	від 24.02.2010р. № 1035-V	Управління культури і туризму облдержадміністрації
20	Комплексна програма забезпечення сталого розвитку північних районів Одеської області на 2010-2015 роки	від 10.09.2010р. № 1165-V	Головне управління економіки облдержадміністрації
21	Програма підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2010-2012 роки	від 10.09.2010р. № 1166-V	Головне управління економіки облдержадміністрації
22	Регіональна програма будівництва (придбання) доступного житла в Одеській області на 2010-2017 роки	від 10.09.2010р. № 1167-V	Головне управління капітального будівництва облдержадміністрації
23	Програма газифікації Одеської області	від 10.09.2010р. № 1168-V	Головне управління капітального будівництва облдержадміністрації
24	Регіональна програма енергоефективності Одеської області на 2010-2014 роки	від 10.09.2010р. № 1169-V	Головне управління розвитку інфраструктури та енергозабезпечення облдержадміністрації
25	Регіональна програма «Питна вода Одеської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року»	від 10.09.2010р. № 1170-V	Головне управління розвитку інфраструктури та енергозабезпечення облдержадміністрації
26	Регіональна програма забезпечення судів належними приміщеннями на 2010-2015 роки	від 10.09.2010р. № 1171-V	Територіальне управління державної судової адміністрації в Одеській області
27	Програма імунопрофілактики та захисту населення Одеської області від інфекційних хвороб на 2010-2015 роки	від 10.09.2010р. № 1172-V	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації
28	Регіональна програма «Зерно Одещини 2011-2015»	від 02.11.2010р. № 1228-V	Головне управління агропромислового розвитку облдержадміністрації
29	Програма освоєння зовнішніх ринків виноробними підприємствами Одеської області на 2011-2013 роки	від 02.11.2010р. № 1229-V	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції облдержадміністрації
30	Регіональна програма «Архів-захист історичної пам'яті Одещини» на 2011-2015 роки	від 02.11.2010р. № 1230-V	Державний архів області

№ п/п	Назва програми	Затверджено рішенням обласної ради	Відповідальний виконавець
31	Регіональна програма розвитку земельних відносин та охорони земель на 2011-2013 роки	від 02.11.2010р. № 1231-V	Головне управління Держкомзему у Одеській області; Головне управління економіки облдержадміністрації
32	Програма розвитку промисловості Одеської області на 2011-2014 роки	від 30.12.2010р. № 48-VI	Головне управління економіки облдержадміністрації
33	Регіональна програма «Тваринництво Одещини 2011-2015»	від 30.12.2010р. № 49-VI	Головне управління агропромислового розвитку облдержадміністрації
34	Регіональна програма інформатизації Одеської області на 2011-2013 роки (Інформаційна Одещина)	від 30.12.2010р. № 50-VI	Комунальне підприємство «Обласний інформаційно- аналітичний центр»
35	Програма створення страхового фонду документації Одеської області на 2011-2015 роки	від 30.12.2010р. № 51-VI	Управління з питань надзвичайних ситуацій облдержадміністрації
36	Програма залучення інвестицій в економіку Одеської області на 2011-2012 роки	від 18.02.2011р. № 76-VI	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції облдержадміністрації
37	Комплексна програма «Освіта Одещини» на 2011-2014 роки	від 18.02.2011р. № 77-VI	Управління освіти і науки облдержадміністрації
38	Регіональна цільова соціальна програма розвитку цивільного захисту Одеської області на 2011-2013 роки	від 18.02.2011р. № 78-VI	Головне управління МНС України в Одеській області
39	Обласна цільова програма «Милосердя в дії» на 2011-2013 роки	від 18.02.2011р. № 81-VI	Головне управління праці та соціального захисту населення облдержадміністрації
40	Регіональна програма «Ліси Одещини на 2011-2015 роки»	від 20.05.2011р. № 134-VI	Одеське обласне управління лісового та мисливського господарства
41	Програма розвитку туристично-рекреаційної галузі Одеської області на 2011-2015 роки	від 26.08.2011р. № 204-VI	Управління культури і туризму облдержадміністрації
42	Регіональна програма з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2012-2016 роки	від 28.10.2011р. № 268-VI	Головне управління агропромислового розвитку облдержадміністрації
43	Програма сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2012-2015 роки	від 28.10.2011р. № 269-VI	Управління з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю облдержадміністрації
44	Регіональна програма збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2016 роки	від 28.10.2011р. № 270-VI	Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області
45	Регіональна програма будівництва, реконструкції та модернізації об'єктів інфраструктури Одеської області на 2012-2015 роки	від 09.12.2011р. № 305-VI	Головне управління економіки облдержадміністрації

Основні показники економічного та соціального розвитку міст та районів Одеської області

	Обсяг реалізованої промислової продукції у відпускних цінах підприємств, тис. грн		Рівень зареєстрованого безробіття, %	
	За січень-листопад 2011 року	2012 рік, прогноз	За січень-листопад 2011 року	2012 рік, прогноз
Одеська область	21775,3	26900,0	0,8	1,3
м.Одеса	7585,3	8688,6	0,3	0,4
м.Білгород-Дністровський	427,9	483,1	1,1	0,7
м.Ізмаїл	276,0	304,1	0,6	1,3
м.Іллічівськ	1182,4	1354,4	0,4	0,3
м.Котовськ	224,1	244,4	2,0	2,2
м.Теплодар	32,1	35,4	0,7	0,5
м. Южне	6463,9	7385,3	0,4	0,3
райони				
Ананьївський	21,2	23,2	1,7	2,0
Арцизький	38,6	42,8	1,2	2,2
Балтський	23,0	30,0	2,0	1,5
Білгород-Дністровський	657,5	745,0	1,5	1,9
Біляївський	171,5	192,0	0,4	0,4
Березівський	9,6	11,2	1,2	2,3
Болградський	43,5	49,5	2,3	2,8
Великомихайлівський	0,5	0,6	2,4	3,3
Іванівський	—	—	1,6	1,2
Ізмаїльський	57,7	64,8	0,6	0,8
Кілійський	93,5	107,8	1,1	2,3
Кодимський	16,7	18,8	1,2	2,5
Комінтернівський	1025,0	1130,0	0,3	0,4
Котовський	11,2	12,7	2,0	1,7
Красноокнянський	4,2	4,7	3,4	3,5
Любашівський	4,1	4,7	1,4	1,8
Миколаївський	2,8	3,2	1,8	2,0
Овідіопольський	444,3	490,0	0,2	0,2
Роздільнянський	332,1	388,0	0,8	0,3
Ренійський	14,1	15,7	1,2	1,7
Савранський	12,3	14,0	2,9	2,5
Саратський	25,5	28,6	1,9	3,8
Тарутинський	19,3	23,2	2,2	3,5
Татарбунарський	35,9	40,7	1,5	2,0
Фрунзівський	11,0	12,3	0,7	1,9
Ширяївський	27,9	31,7	0,6	1,0

	Обсяг інвестицій в основний капітал у порівняних цінах, % до попереднього року		Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування, % до попереднього року*	
	За січень-вересень 2011 року	2012 рік, прогноз	За січень-вересень 2011 року	2012 рік, прогноз
Одеська область	81,8	115,0	159,8	101,6
м.Одеса	80,7	105,0	221,3	110,0
м.Білгород-Дністровський	78,8	122,0	238,9	100,0
м.Ізмаїл	69,9	101,0	67,1	100,5
м.Іллічівськ	72,6	105,0	98,7	100,0
м.Котовськ	67,8	102,0	—	—
м.Теплодар	91,9	108,0	131,6	135,0
м. Южне	76,8	104,5	12735,6	26,0
райони				
Ананьївський	103,1	125,0	—	107,0
Арцизький	357,0	102,5	61,3	105,0
Балтський	96,0	120,0	11,7	110,0
Білгород-Дністровський	60,2	105,0	103,2	105,0
Біляївський	160,4	110,0	94,0	100,0
Березівський	96,9	120,0	64,1	116,0
Болградський	661,9	75,0	35,8	105,0
Великомихайлівський	86,2	101,0	х	400,0
Іванівський	131,7	110,2	168,7	118,0
Ізмаїльський	117,0	105,0	100,0	104,0
Кілійський	114,3	114,0	34,7	40,0
Кодимський	231,4	107,0	61,3	160,0
Комінтернівський	32,6	103,0	75,8	105,0
Котовський	323,7	110,0	18,3	120,0
Красноокнянський	280,7	110,0	—	—
Любашівський	55,6	100,0	152,7	100,0
Миколаївський	642,6	66,5	—	—
Овідіопольський	81,8	104,0	106,4	100,0
Роздільнянський	67,2	105,0	42,9	100,0
Ренійський	330,5	111,0	х	140,0
Савранський	221,5	105,0	х	107,5
Саратський	184,7	120,0	—	—
Тарутинський	198,5	106,0	х	105,0
Татарбунарський	249,5	102,5	36,4	150,0
Фрунзівський	357,1	135,0	—	—
Ширяївський	182,0	111,0	х	133,0

* з урахуванням індивідуальних забудовників

х - темп росту неможливо розрахувати у зв'язку з відсутністю введення в експлуатацію загальної площі житла у 2009 році.

	Середньомісячна заробітна плата, грн.		Середньомісячна заробітна плата, % до попереднього року	
	За січень- вересень 2011 року	2012 рік, прогноз	За січень- вересень 2011 року	2012 рік, прогноз
Одеська область	2325	2765	116,4	115,0
м.Одеса	2431	2867	116,4	115,0
м.Білгород-Дністровський	2005	2454	116,2	116,0
м.Ізмаїл	2368	2470	112,3	102,9
м.Іллічівськ	3326	4000	112,9	114,0
м.Котовськ	2504	2700	118,3	105,9
м.Теплодар	1824	2000	128,9	106,7
м. Южне	5148	5612	128,2	106,5
райони				
Ананьївський	1713	2240	105,2	112,0
Арцизький	1458	1680	113,3	105,0
Балтський	1716	2184	115,7	120,0
Білгород-Дністровський	1658	1900	115,8	107,5
Біляївський	1733	2395	112,1	120,0
Березівський	1771	2100	112,5	110,5
Болградський	1481	1840	111,4	115,0
Великомихайлівський	1528	2046	104,4	125,3
Іванівський	1573	1850	106,8	115,0
Ізмаїльський	1458	1680	116,1	104,7
Кілійський	1647	2250	123,7	118,0
Кодимський	1596	2011	112,7	116,0
Комінтернівський	2490	2950	124,5	105,4
Котовський	1679	2007	118,6	118,1
Красноокнянський	1552	1814	125,1	112,0
Любашівський	1660	2078	106,5	114,2
Миколаївський	1708	2100	114,2	116,0
Овідіопольський	2029	2587	105,6	116,0
Роздільнянський	1862	2200	112,6	107,5
Ренійський	1662	1856	119,0	109,2
Савранський	1718	1952	116,9	113,5
Саратський	1521	1980	117,5	114,1
Тарутинський	1439	1920	125,3	123,0
Татарбунарський	1400	1865	109,8	113,0
Фрунзівський	1619	1835	120,5	115,8
Ширяївський	1769	2240	99,1	120,0